

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXLVII. ad annum CCCCI.

Parisiis, 1644

Ē En Sardikē Agia Oikumenikē Synodos Ē Tēs En Nikaia Paraphyas.
Concilivm Sardicense Generale, Qvod Est Nicaeni Appendix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15256

H E N
Σ Α Ρ Δ Ι Κ Η Α Γ Ι Α
Ο Ι Κ Ο Υ Μ Ε Ν Ι Κ Η Σ Υ Ν Ο Δ Ο Σ
Η Τ Η Σ Ε Ν Ν Ι Κ Α Ι Α Π Α Ρ Α Φ Υ Α Σ .
C O N C I L I V M S A R D I C E N S E
G E N E R A L E ,
Q U O D E S T N I C A E N I A P P E N D I X .

H I S T O R I A C O N C I L I I
S A R D I C E N S I S .

POSTEA QVAM Nicæni patres, quorum auctoritas fuerat orthodoxæ fidei clypeus, impiorum terror ac luctus, Ecclesiarum nexus & quies, ad capienda certaminum suorum præmia e corporis vinculis euocati sunt plerique omnes; Ariana hæresis nefario quodam quasi postliminio reuersa, colligere vires iterum, nec parum conualescere cæpit, auctoribus^a Eusebio Nicomediensi, Theognide Nicæno, Asterio Sophista, Macedonio Constantinopolitano, Vrsacio Singidunensi in Mæsia, Valente Mursensi in Pannonia, aliisque id genus Arianis Episcopis. Freti namque præsidiis tam^b Constantii, qui post Constantini patris obitum toti præerat Orienti; quam multorum adhuc præsidum, qui militum stipati copiis, omnibus erant formidini; Nicænx Synodi^c fidem, quam aperte conuellere non audebant, occulte frequentioribus Conciliis oppugnare
Concil. Tom. 3.

^a Socrat. lib. 1. c. 13. & seq. lib. 2. c. 1. & seq. Theod. lib. 1. c. 21. 26. & seq. & lib. 2. c. 3. Sozom. lib. 2. c. 10. & seq.
^b Socrat. lib. 2. c. 2. & seq. Athan. de Syno. Theod. lib. 2. c. 3. & seq. Sozo. lib. 3. c. 1.
^c Socrat. l. 2. c. 7.

^d Athan. de Synod. & epist. ad folit. vit. agen. Socrat. Theod. vbi sup.

^e Socrat. lib. 1. c. 21. Theod. lib. 1. c. 30. Sozom. lib. 2. c. 24. Athan. apol. 2.

^f Socrat. lib. 1. c. 23. Theod. lib. 1. c. 31.

^g Socrat. lib. 2. c. 2. Sozom. lib. 3. c. 2.

^h Socrat. lib. 2. c. 5. Sozom. lib. 3. c. 5. Athan. de Synodis.

ⁱ Athan. apol. ad Constan. & apol. 2. & ad folit. vit. agen. Socrat. lib. 2. c. 11. Sozom. lib. 3. c. 7.

^k Athan. epist. ad folit. vit. agē. & epist. Conc. Sard. apud eū. de m apol. 2.

^l Athan. apol. 2. Theod. lib. 2. c. 4.

^m Athan. apol. 2. & epist. ad folit. vit. agen. Theod. lib. 2. c. 4.

ⁿ Athan. vbi sup.

^o Athan. apol. 2.

^p Socrat. lib. 1. c. 23. Sozom. lib. 1. c. 9.

^q Athan. apol. 2. & epist. ad folit. vitam agen.

conabantur, studebantque^d Catholicos pastores minis, vinculis, spoliatione honorum, abdicationibus, exiliis perterrere, Athanasium in primis Alexandrinum Episcopum, aduersus quem ut fortissimum Ecclesie pugilem, & acerrimum diuini Homousii propugnatorem, quot insidias struxerint, non mortuo solum, sed etiam superstite Constantino, longum est percensere. Coacta^e ad Tyrum Synodo, Arsenii manum ab Athanasio amputatam ad usum magicæ artis criminantur: qua fraude^f aliisque reiectis, ab Imperatore per impudentissimam extorquent calumniam, ut Athanasium, quod Alexandrinum frumentum Constantinopolim conuehi probiberet, Treueris in Gallia inbeant exulare: deinde^g Constantini iunioris literis Alexandriæ restitutum, in Antiocheno rursus nonaginta Episcoporum^h Conuentu, variis confictis criminibus, eo cum primis, quod sine communi Episcoporum Concilio reuersus ab exilio Alexandrinam inuasisset Ecclesiam, per summam iniuriam abdicant episcopatu. Athanasius, ⁱ & cum eo Paulus, qui e Constantinopolitana sede fuerat pulsus, Marcellus Ancyranus tunc Catholicus^k habitus, Asclepas Gazæus, Lucius Adrianopolitanus, ceterique Episcopi, quos orthodoxæ fidei causa suis eiecerant sedibus Ariani, ad Romanam Ecclesiam, ut Ecclesiarum omnium matrem, relictæque fidei petram, cui tunc Iulius Pontifex præerat, confugere. Quos ut terrerent^l Ariani, datis ad Iulium literis ex Antiocheno Conciliabulo, obsequium ac pietatem simulant; delatoque ad eum totius causæ iudicio, rogant, ut Synodum alteram, qua veritas accuratius explicetur, indicat. Indixit^m Iulius, eosque misit in Orientem Elpidio & Philoxeno presbyteris, Romæ ad certam diem adesse iussit. Verum ipsi eo decretoⁿ perculsi, quod viderent Athanasium & socios, ut Nicænæ fidei constantissimos defensores, in Romanam communionem cooptatos, remque in Vrbe non sicariorum manu, quibus confidebant, sed Episcoporum sententiis decernendam esse; excusant primum bellorum tumultus, deinde^o præstituti temporis angustias: dumque moras ex mora, & causas ex causis neclunt, annus & sex integri menses effluerunt. Quo toto tempore Iulius, acceptis ab Aegypto variis^p literis, grauissimisque Episcoporum testimoniis de Athanasii innocentia, coactos^q Romæ quinquaginta Episcoporum Concilio, & criminibus, quæ falso Catholicis Episcopis obiecta fuerant, palam reiectis, tam Athanasium, quam socios, & ab omni noxa liberos, & dignos qui suas reciperent Ecclesias, tota approbante Synodo

ANNO
 CHRISTI
 347.

pronuntiauit. Grauiter rem tulerunt^r Ariani, iterumque ad Antiocheni Conuentus latibula regressi, literis contumeliarum plenis tam Athanasium, quam Iulium ob usurpatam potestatem dissol- uendi quod ab eorum Synodo constitutum fuerat, lacerarunt. Quo- rum audacia cum in dies ad grauiores spectaret tumultus, eo po- tissimum, quod duabus fidei^s formulis aduersus Nicenam eun- gatis, omnia susque deque miscerent: Iulius, ut afflictis rebus con- suleret, negotium ad Constantem^t detulit, qui cum Constantio fra- tri, qui Orientem moderabatur, u^u per literas ut Synodus cogere- tur suasisset: Pontificis auctoritate (nam de^x praestituti ad Conci- lium temporis angustia nonnulli orientales Episcopi eum crimina- bantur) Imperatorumque^y consensu apud Sardicam Illyrii urbem Synodus generalis indicitur, Rufino^z & Eusebio Coss. anno post obitum Constantini undecimo. Eo conuenere^a Episcopi circiter du- centi octoginta ex Occidente, & ex Oriente septuaginta sex. O- sius, b Archidamus & Philoxenus Iulii nomine praerant. Ad- fuit^c & Athanasius cum sociis, ad crimina quorum postulati fue- rant, diluenda. Verum Orientales Ario pleni, cum intelligerent rem agendam esse sine^d Musoniano, Hesycho, & Castritio, quo- rum muniti licitoribus, Episcoporum solebant obterere libertatem, diffisi causae, & scelerum conscientia consternati, venturos^e se in Synodi conspectum, nisi prius Athanasio & sociis de medio pulsis, palam negarunt. Quod cum Sardicenses Patres de innocentibus ac sanctissimis uiris, iamque in Romanam communionem receptis, abnuerent constituere, Arianosque iterum atque iterum commo- nuissent, ut e palatio, quo sese^f abdiderant, prodirent in medium, flagitia quae Athanasio intenderant, probaturi; alioquin ipsos reorum loco habendos esse: illi tam incorruptis iudicum subselliis res suas credere non ausi, clam^g Philippopolim^h Thraciae defugere. Vbi noua fidei formula, uelut ad explendum quod Nicenae deerat, e- dita, damnarunt Homouision; aduersus Athanasium & socios sua decreta confirmarunt; Iulio, Osio, ceterisque Athanasii fautori- bus edixerunt anathema, & episcopale nomenⁱ abrogarunt. Quae omnia quo plus haberent auctoritatis ac ponderis, ad haereticorum dolos conuersi, tamquam abita gesta que in Sardicensi Synodo, cuius abutebantur nomine, ad Donatum^l tunc Catholicae Ecclesiae in- sensissimum in Africa, ut ipsum suis adiungerent partibus, perscri- psere; tametsi ea fraus haudquaquam sefellerit Africanos Patres. Nam longo post tempore cum Donatistae eo Concilio, quod coactum fuerat ab Arianis, in suae causae patrocinium uellent abuti, con-

Concil. Tom. 3.

A ij

^r Socrat. lib. 2. c. 11. Sozom. lib. 3. c. 7. & Iulius in epist. a- pud Athan. a- pol. 2.

^s Athan. de Sy- nod. Socrat. lib. 2. c. 14. & 15. Sozom. lib. 3. c. 9. & 10. ^t Sozom. lib. 3. c. 9. Theod. lib. 2. c. 5.

^u Socrat. lib. 2. c. 16.

^y Athan. apol. 2. & epist. ad so- lit. vitam agen- ^z Socrat. lib. 2. c. 16. Sozom. lib. 3. c. 11.

^a Athan. apol. 2. Theod. lib. 2. c. 7. Socrat. vbi sup.

^b Athan. apol. 2. Athan. ead. a- pol. 2. & epist. ad solit. vit. a- gen. Socrat. & Theod. vbi sup.

^c Athan. loc. cit. ^d Socrat. lib. 2. c. 16. Athan. apo- log. 2.

^e Athan. epist. ad solit. vit. a- gen. & apol. 2.

^f Athan. vbi sup. ^g Socrat. lib. 2. c. 16. Sozom. lib. 3. c. 10.

^h Athan. epist. ad Antiochen. ⁱ Sozom. lib. 3. c. 10.

^l S. Aug. lib. 3. cont. Crescon. c. 34. & epist. 263.

^m Epist. Concil. Sardic. apud Athan. apol. 2. & idem Athan. in epist. ad so- lit. vit. agen. So- crat. lib. 2. c. 16. Sozom. lib. 3. c. 11.

tinuo beatus Augustinus ex iniquissima Iulii & Athanasii con-
demnatione, quæ tamquam in eo Concilio facta recitabatur, opus
ex Ariana officina prodiisse deprehendit. Harum rerum indigni-
tate, & singulari hominum impudentia commoti Sardicenses Pa-
tres, in eos ut causæ desertores, criminatores piorum omnium, &
orthodoxæ fidei aduersarios, iustissimum anatHEMA conclamant;
Stephanum Antiochenum, Menophantem Ephesinum, Narcissum
Neroniadis, Theodorum Heracleensem, Acacium Cæsariensem,
Vrsacium & Valentem ex episcopali gradu dimouent, Grego-
rium in primis, qui in Alexandrinam sedem armatis militibus
septus irruperat: Athanasium & socios honorificis iudicum sen-
tentiis ac decretis ornatos, suarum iterum iubent ecclesiarum gu-
bernacula capessere: Homousion, Nicænamque doctrinam, ut nul-
lis egentem^b assumentis, sed numeris omnibus absolutam, religio-
sissimis acclamationibus comprobant: tabellam vero, ac nouam
formulam, quam aduersarii sinxerant, & nomine Synodi Sardi-
censis ediderant, ut adulterinam ac supposititiam abrogant, at-
que rescindunt: viginti denique Canones Græce ac Latine in com-
munem Ecclesiæ utilitatem sanciunt: omniaque quo ordine gesta
sunt, diligenter perscribunt, primum^a Iulio Romano Pontifici, ce-
terisque^c Episcopis; ut iis quos Ariani iniustissime vexauerant,
solatio ac perfugio essent: deinde Alexandrinæ ecclesiæ, cuius tan-
topere intererat, quæcumque ad Athanasii causam spectabant non
ignorare: tum Constanti Augusto, qui^d mox per literas egit cum
fratre Constantio, ut (quod & sancta Synodus^e missis ad eum Eu-
phrata Agrippinæ, & Vincētio Capuæ Episcopis, rogabat) Atha-
nasio & sociis contra fas & ius omne depulsis suas reddi ecclesias
imperaret. Atque hic fuit Synodi Sardicensis exitus. Quoniam
autem nihil nouum, quod ad fidem pertineret, in hac Synodo san-
citurum fuit, nec^h nouus fidei articulus explicatus, sed ea tantum no-
uis suffragiis stabilita ac confirmata, quæ Patres in Nicæna Sy-
nodo tradiderant: propterea Synodus Sardicensis, licet ex toto
fere orbe collecta, semper tamquam pars appendixque Nicæni
Concilii fuit habitata: cum omnia quæ de fide fuerunt definita, ad il-
lius decreta seruanda referantur. Itaque licet hæc Synodus altera
fuerit a Nicæna, tamen quia non nouas suscepit fidei vel Ecclesiæ
causas, sed Nicænae tantum fidei tutelam ac patrocinium, & ut
est in Concilio Chalcedonensi,ⁱ Arianorum reliquias oppugnauit:
& quia ipsorum Sardicensium & Nicænorum Patrum una fuit
sententia, una mens, unus spiritus; idcirco Sardicense Concilium

^a Epist. Concil. Sardicen. apud Athan. apol. 2. & idem Athan. in epist. ad folit. vit. agen. Socrat. lib. 2. c. 16. Sozom. lib. 3. c. 11.

^b Athan. epist. ad Antioch.

^c Nicol. I. epist. 11. ad Photium. & Dionys. Exig. in præfat. Canonum.

^d apud Crescon. apud Athan. apol. 2.

^e Socrat. lib. 2. c. 13.

^f Athan. epist. ad folit. vit. agen.

^h Athan. epist. ad Antioch.

ⁱ A.G. 16.

ANNO
 CHRISTI
 347.

Nicæni nomine a multis comprehenditur, quemadmodum urbs, ac
 urbis propugnaculum, una res censei solet ac nominari. Quam-
 obrem^k Innocentius &^l Zosimus Sardicenses Canones appellant
 Nicænos, ut ex Concilio sexto Cathaginensi apparet. Eandem
 item ob causam sanctus^m Gregorius, Isidorusⁿ, Beda^o, & alii Pa-
 tres, cum prima quatuor Concilia enumerant, Sardicense, quamuis
 reuera generale, silentio prætereunt, tamquam Nicæno inclusum.

^k epist. ad Vict.
 c. 3.
^l Carthag. 6. c.
 3. & seq.
^m lib. 2. epist. 10.
ⁿ lib. 6. etymol.
 c. 16.
^o lib. de temp.
 cap. 65.

Quantam autem hæc Synodus auctoritatem habeat, multis vali-
 disque rationibus probari potest. Primum enim esse generalem collig-
 itur, tum ex magna Episcoporum frequentia, qui ad eam con-
 uenerunt, ut apparet ex^p Athanasio & aliis, qui Patrum nume-
 rum protulerunt: tum quia Iulii Pontificis maximi auctoritate

^p Apolog. 1.

conuocata fuit, eiusque legati eidem præfuerunt. His accedit
 Constantis & Constantii imp. auctoritas, qui omnem dederunt
 operam, ut Episcopi ex omnibus fere prouinciis conuenirent. Extat
 præterea Socratis, & (quod maius est) Iustiniani imp. testimo-
 nium, qui in edicto de tribus Capitulis hæc verba scribit: Quo-
 niam ex his qui in Nicæna sancta Synodo conuenerunt, & ex-

^q Socrat. lib. 1.
 c. 16.

* for. qui-
 dam con-
 traria sa-
 pient.

positæ ab ea fidei definitioni vel symbolo subscripserunt, * quo-
 niam postea contraire sapientes apparuerunt; alii quidem vi-
 ui, alii post mortem anathematizati sunt a Damaso sanctæ
 memoriæ Papa antiquioris Romæ, vel ab vniuersali Sardicen-
 si Synodo, prout testatur sanctus Athanasius. hæc Iustinianus.
 Cum autem ipsemet Iulius^r in epistola ad Alexandrinos, suam de
 Athanasio restituendo sententiam a Synodo approbatam esse gra-
 tuletur, perspicuum est ab eodem approbatam fuisse; præsertim
 cum Osius & reliqui literas ad ipsum dederint, eundemque^r ro-
 gauerint, ut Concilii sententiam sua auctoritate confirmaret.

^r apud Athan.
 apol. 1.

^s Sozom. lib. 5.
 c. 11. Niceph.
 lib. 9. c. 12.

Itaque si omnia diligenter perpendantur, exploratum erit,
 hanc Synodum generalem esse, cum nihil ex his quæ ad Concilium
 generale pertineant, in illa desiderari possit. Apostolica etiam
 sedes Sardicensi Concilio semper honorem habuit: nam & in
 corpore Canonum, quo in primis olim in controuersis ecclesia-
 sticis diiudicandis utebatur, Sardicenses Canones collocauit: &
 Leo IIII. in epistola ad Episcopos Britannia, per huius Con-
 cilii Canones Ecclesiæ disceptationes dissoluendas docuit. Gratus
 etiam Carthaginensis Episcopus in Carthaginensi primo Con-
 cilio idem confirmat, cuius verba hæc sunt: Memini in san-
 ctissimo Concilio Sardicensi statutum, ut nemo alterius plebis ho-
 minem usurpet: sed si forte erit necessarius, petat a collega suo,

Can. 5.

Et per consensum habeat. Quod in Sardicensi Concilio Can. xv. decretum est. Et Nicolaus primus in epistola iij. Rbotadi causam huius Synodi auctoritate composuit: Et epistola ad clerum Constantinopolitanum ab omni Ecclesia Sardicenses Concilium receptum esse testatur.

ANNO CHRISTI 347.

KANONES TON EN SAPAIKH. SYNELΘONTON
ἀγίων καὶ μακαρίων πατέρων.

CANONES SANCTORVM ET BEATORVM
Patrum qui Sardicæ conuenerunt.

SANCTA SYNODVS HAGIA SYNODOS H EN
Sardicæ congregata ex diuersis prouinciis, definiuit quæ sequuntur.
Σαρδικῆ συνήροτηθεῖσα ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν, ὡσεὶ τὰ ὑποτέταχμένα.

I.

OSIUS vrbis Cordubæ Episcopus dixit: Non tam mala consuetudo, quam perniciosissima rerum corruptela, est ex ipsis fundamentis penitus extirpanda: ne cui Episcopo liceat a parua ciuitate in aliam migrare. Eius enim causæ prætextus est manifestus, propter quem talia tentantur. Nullus enim Episcopus adhuc inueniri potuit, qui a maiori ciuitate in minorem transire studerit. Vnde constat, eos ardenti plura habendi cupiditate succendi, & magis arrogantia seruire, vt videantur maiorem habere potestatem. Placetne hoc omnibus, vt eiusmodi improbitas acerbis vindicetur? Existimo enim eos ne laicorum quidem debere habere communionem. Omnes Episcopi dixerunt: Placet omnibus.

II.

Osius Episcopus dixit: Si

d.

OSIOS Ἐπίσκοπος πόλεως Κορδοβύτης εἶπεν. οὐ ποσὸτον ἡ Φαυλή συνήθεια, ὅσον ἡ βλαβερὸτάτη τῆς παραμάκρου διαφθορᾶς ἧς πάντων τῶν δευτερίων ἐστὶν ἐκμελιώτα· ἵνα μηδενὶ τῶν Ἐπισκόπων ἐξῆ δόξοι πόλεως μικραῖς εἰς ἑτέραν πόλιν μετεμετασθῆναι. ἡ γὰρ τῆς ἀγίας τῆς πόλεως φανερὰ ἐστὶ, διὸ καὶ τοιαῦτα ἐπιχρηστέα. ἔδει γὰρ πῶποτε ἐρεθίσθαι ἐπισκόπων δεδωμέναι, ὅς δὲ μείζονος πόλεως εἰς ἐλαττοτέρα πόλιν ἐκπορεύσασθαι. ὅθεν συνέστηκε διαπύρω πλεονεξίας τῶν ὑποκαταστάσασθαι τοιούτοις, ὅ μᾶλλον τῆ ἀλαζονείᾳ δουλεύειν, ὅπως ἐξοισίαν δοκοῖεν μείζονα κερτῆσαι. εἰ πᾶσι τοίνυν τοδο δρέσκεται, ὡς τε τῶν αὐτῶν σκαλοπέτα ἀνερότητον ἐκδικηθῆσαι; ἡ γὰρ ὁμοίως γὰρ μηδὲ λαϊκῶν ἐχθρῶν τοιούτοις χελεύσασθαι κοινωνίαν. πάντες ὁ Ἐπίσκοποι εἶπον. δρέσκεται πᾶσιν.

β.

Osius Episcopus dixit: Si

ANNO
 CHRISTI
 347.

πος βίελοκοιτο μανιώδης η πολμηρος, ως παρ τῆς ποιούτων δδξα πνα φέρειν παραίτησιν, διαβεβαίμενυ δπό ε πληθους έαυτον κατομίωζ γραμματα δηλόν έστιν, ολίγοις τινας δεδωησαι μιωτῶ κη πμημαλι διαφθαρέντας εν τῆ εκκλησία τασάξεν, ως δηθεν αξιουώτας αὐτον έχην έπίσκοπον. καθαπαξ ουω τας ραδιουργίας τας ποιούτας κη τέχνας κολασέας εν νομίω, ωςε μηδένα τοιοδτον μηδέ εν τῶ τέλει λαμῆς γρω αξιοδωζ κοινωνίας. ει ποινω δρέσκει η γωμη αυτη, δποκρίναδε. απεκρίναντο τα λεχθέντα ηρεσεν.

γ.

Οσι επίσκοπος ειπε και ποδο παροσεδίωαι δωακαίον, ίνα μηδεις έπισκόπων δπό τῆς έαυτῶ έπαρχίας εις έτέρωυ έπαρχίαν, εν η τυχαίοισιν οντες έπίσκοποι, διαβαίγη, ει μη τῶ παρ ε τῆς αδελφωυ των έαυτῶ κληθείη δια το μη δοκειν ημας τας τῆς αγάπης δποκλείν πυλας. και τῶ ε ώσω τας παρονοντε, ωςε ενυ ενι έπαρχία έπισκόπων ης ανηκρις αδελφοδ έαυτῶ κη συνεπισκόπου παρμα γοή, μηδέηρον εν τούτων δπό έτῆς έπαρχίας έπισκόποις έπιγώμονας έπι καλείωται. ει ερα τας έπισκόπων εν τῶ παρμαλι δδξη κατακρίνεωται, και εσολαμβανει έαυτον μησαζρον, δλλα καλόν έχην το παρμα, ίνα ε αυθις η κρίσις ανανεωθῆ ει δοκει υμῶ τῆ αγάπη, Πέτρο ε δποσδλου πλω μνήμω πμησωμδν, και γραφίωαι παρ τούτων τῆς κριναντων Ιουλίω τῶ έπισκόπου Ρώμης, ωςε δια τῆς γαττιώντων τῆ έπαρχία έπισκόπων, ει δέοι, ανανεωδίωαι το δικασηε, και έπιγώμονας αυτῶς παράχοι. ει ε μη συ-

quis autem adeo infanus, vel audax inueniatur, ut de iis videatur aliquam afferre excusationem, asserens sibi a populo allatas esse literas; clarum est potuisse paucos aliquos mercede & precio corruptos in ecclesia seditionem mouere, ut eundem utique postulent habere Episcopum. Omnino ergo has fraudes & artes puniendas esse existimo; ut nemo possit, qui est eiusmodi, ne in fine quidem laica communione dignus haberi. An ergo haec placeat sententia, respondete. Respondent: Placent quae dicta sunt.

III.

Ofius Episcopus dixit: Hoc quoque necessario est adiiciendum, ut nullus Episcoporum ex sua prouincia in aliam prouinciam, in qua sunt Episcopi, transeat; nisi utique a suis fratribus vocetur; ne videamur dilectionis fores claudere. Hoc autem etiam similiter prouidendum est, ut si in aliqua prouincia Episcoporum quispiam aduersus fratrem suum & coepiscopum negotium habeat, neuter eorum ex alia prouincia Episcopos cognitores euocet. Si quis autem Episcoporum in aliquo negotio condemnandus uisus fuerit, & existimet se non malam, sed bonam causam habere, ut etiam rursus iudicium renouetur: si uestrae dilectioni uideatur, Petri Apostoli memoriam honoremus, ut ab iis qui iudicauerunt, scribatur Iulio Romanorum Episcopo; & per propinquos prouinciae Episcopos, si opus sit, iudicium renouetur; & cognitores ipse praebet. Si autem probari non po-

test, causam eius esse talem, vt eam rursus iudicari opus sit; quæ semel sunt iudicata, non infirmantur, sed rata sit lata sententia.

IV.

Gaudentius Episcopus dixit: Si videtur, necesse esse adici huic sententiæ, quam sincera dilectione plenam protulisti, vt si quis Episcopus fuerit depositus iudicio Episcoporum, qui sunt in vicinia, & dicat rursus sibi defensionis negotium competere; non prius in cathedram alius substituat, quam Romanus Episcopus causa cognita sententiam tulerit.

V.

Osius Episcopus dixit: Placuit, vt si quis Episcopus delatus fuerit, & congregati eiusdem regionis Episcopi eum gradu mouerint; & veluti appellans confugerit ad beatissimum Romanæ Ecclesiæ Episcopum, & velit ipsum audire, & iustum esse existimauerit eius rei examinationem renouari; coepiscopis scribere dignentur, qui sunt propinqui prouinciæ, vt ipsi diligenter & accurate singula perferentur, & ex veritatis fide de re sententiam ferant. Si quis autem possulet suum negotium rursus audiri, & ad suam supplicationem Romanorum Episcopum *iudicare visum fuerit, vt a proprio latere presbyteros mittat; & sit in potestate ipsius quodcumque recte habere probauerit. & si decreuerit oportere eos mitti, qui cum Episcopis sint iudicaturi, habentes auctoritatem eius, a quo missi sunt; &

* mouete

εὐωαι δὴ αὐταὶ τοιοῦτον αὐτῶν εἶναι τὸ πρῶτον, ὡς πάλιν δικίας χρῆξεν, τὰ ἀπὸ κεκριμμένα μὴ ἀναλύεσθαι τὰ ὄντα, βέβαια τυχεύειν.

Γαυδέντιος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ δοκῆι, ἀνακρίσθαι πρὸς ἐπιπέδω αὐτῶν τῆ ἀποφάσεως, ἵνα ἕνα ἀγάπητος εὐκρινῶν πλήρη ἐξενέωχας, ὥστε ἐὰν τις ἐπίσκοπος καθαιρεθῆ τῆ κρίσεως τούτων τῆ ἐπισκόπων τῶν ἐν γείτονίᾳ τυχευόντων, καὶ φάσκη πάλιν ἐαυτῶν δόξατος πρῶτον πρὸς ἐπιπέδω, μὴ πρὸς ἄλλον εἰς τὴν καθέδραν αὐτῶν ἔσθον ὑποκαταστήσῃ, ἐὰν μὴ ὁ ῥωμαίων ἐπίσκοπος ἐπιγνοῖς πρὸς τοῦτου ὄρον ἐξενέτω.

Οσίος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἤρεσεν, ἵν' εἰ τις ἐπίσκοπος κατὰ γείτονίαν, καὶ συναθροισθέντες ἐπίσκοποι τῆ ἐπαρχίας τῆ αὐτοῦ, ἢ βαθμῶδ' αὐτὸν ἀποκινήσωσι· ἔως ἄν ἐκ κελευστέου καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐπιπέδω, ὡς πρὸς ἐπιπέδω ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον, καὶ βουλευθῆναι αὐτῶν διακοσῶσαι, δικαίον τε εἶναι νομίση ἀνανεώσασθαι αὐτῶν τὴν ἐξέτασιν τῶν πρῶτον πρῶτος, καὶ φάσκη τούτοις τοῖς ἀνεπιπέδω κατὰ ἐξέτασιν, τοῖς ἀρχιερεῶσι τῆ ἐπαρχίας, ἵνα αὐτοὶ ἐπιπέδω ἐκ μὲν ἀρχιερείας ἕκαστα διεκρινήσωσι, καὶ κατὰ τῆς ἀληθείας πῶς, ἢ ἄλλο πρὸς τῶν πρῶτον πρῶτος ἐξενέτωσιν. Εἰ δέ τις ἀλλοτρίων ἐπιπέδω τῶν πρῶτον πρῶτος ἀκούσῃ, ἐκ τῆ δέησός τῆ ἐαυτοῦ ῥωμαίων ἐπίσκοπον κρίνειν δεξέσθαι, ὅτι τῶν ἰδίων πλῆθος πρὸς πρὸς ἐπιπέδω, εἶναι αὐτῶν τῆ ἐξέτασιν αὐτῶν τῶν ἐπισκόπων, ὅτι αὐτῶν καλῶς ἐξάνδοξασθαι, ἐκ δέ τῆ δέησός τῆ ἀλλοτρίων πρὸς ἐπιπέδω κρινούσας, ἐξ ἄλλο τῶν αὐτῶν πρὸς τοῦτου πρῶτον πρῶτος.

* κατὰ τὴν δέησιν
* ἵνα αὐτῶν
* ἵνα αὐτῶν

ANNO
 CHRISTI
 347.

πειρ' ου' απεσελησεν και ποδο δευτερον.
 εις δε εξαρκειν νομισθη παρος τε των παρ-
 γρατων επιγνωσιν, και αποφασιν ε επι-
 σκοπου, ποιησας οσην δὲ τῆ ἐμφρονεσας τη
 αυτη βελη καλας εχην δεξην. απεκρι-
 ναντο οι επισκοποι τα λεχθεντα ηρεσεν.

5.

Οσος επισκοπος ειπεν εαν συμενη εν
 μια επαρχια, εν η πληεις οι επισκοποι τυ-
 χανουσιν, ενα επισκοπον διομεναι, και
 κεινος κατα ινα αμελσαν μη βεληνη
 στωλιδειν ε στωμεναι τη καταστασι
 των επισκοπων, τα δε πληθη στωμεναι
 εντα ερακαλοειν γινεσθαι τε καταστα-
 σιν ε παρ αυτων επιζητουμενε επισκο-
 που, και παρ εφρον εκεινον τε ενα πομει-
 νουσα επισκοπον εσομνησκεισθαι δια
 γραμματων τε εξαρχου της επαρχιας,
 λεγων δε τα επισκοπου τε μη διολεως,
 οπι αξιοι τα πληθη ποιμενα αυτοις δο-
 διωμαι ηροδμαι καλας εχην και ποδον
 ενδεχεσθαι, ινα παραγνη. εις δε μη δια
 γραμματων αξιωδεις παραγνη, μη
 τε μεν ανηραφοι, τε ικανον τη βελη-
 σις τε πληθους και γινεσθαι. και δε ε με-
 τακαλεισθαι και εδν εδοτο τε πλησιοχωρα
 ε παρχιας επισκοποις παρος τε των κατα-
 σταν των τε μη διολεως επισκοπου μη
 δεξιναι τε απλας και τις αν επισκοπον εν
 κωμη ενι η βεραχια πολει, η ννι και εις
 μονος πρεσβυτηρ ε παρ κει. εν ανατ-
 κωμον γδ επισκοποις εκεισε και τις εσθ,
 ινα μη καιλυτελιζηται το τε επισκοπου
 ονομα και η αυθεντια. δελλ οι τε ε παρχιας,
 ως παρειπον, επισκοποι εν ταυταις ταυς
 πολεισι και τις αν επισκοποις οφειλου-
 σιν, εντα και παρ εφρον εν τυγχονον γερο-
 νοτες επισκοποι. εις δε βελοκοιτο ουτως
 πληθυσιας τις εν πολλω αριθμω λαε
 πολισ, ως αξιαν αυτην ε επισκοπης νο-
 Concil. Tom. 3.

hoc ponendum est. Si autem
 sufficere putauerit ad rei cogni-
 tionem, & Episcopi sententi-
 a, faciet quod prudentissimo
 eius consilio recte habere vide-
 bitur. Responderunt Episcopi:
 Quæ dicta sunt placuerunt.

VI.

Osius Episcopus dixit: Si
 contigerit in vna prouincia, in
 qua sunt plurimi Episcopi, v-
 num Episcopum cõuentui non
 interesse, & ille per quãdam ne-
 gligentiam nolit conuenire, &
 Episcoporum institutioni & e-
 lectioni assentiri, congregata
 autem populi multitudo instet,
 vt fiat institutio Episcopi, qui
 ab eis postulatur: oportet illum
 prius, qui non adfuerit, Episco-
 pum admoneri per literas Pri-
 matis prouinciæ, nempe Epi-
 scopi metropolitani, quod rogat
 populus sibi pastorem dari: &
 existimo recte habere hunc
 quoque expectari, vt adfit. Si
 autem literis rogatus non ad-
 fuerit, ac ne rescripserit qui-
 dem; populi voluntati satisfiat.
 Oportet autem ex vicina quo-
 que prouincia accersi Episco-
 pos ad metropolitani Episcopi
 institutionem. Non licere au-
 tem simpliciter Episcopum
 constituere in aliquo pago vel
 parua vrbe, cui vel vnus pre-
 sbyter sufficit. non necesse est
 enim illic Episcopum constitui,
 ne Episcopi nomen & auctori-
 tas vilipendatur. Sed prouinciæ
 (vt prius dixi) Episcopi debent
 in iis vrbibus Episcopos consti-
 tuere, vbi etiam prius Episcopi
 fuerunt. Si autem inueniatur
 vrbs aliqua, quæ adeo populosa
 euadat, vt ipsa episcopatu di-
 gna iudicetur, accipiat. An hoc
 B

omnibus placet: Responderunt omnes: Placet.

VII.

Ofius Episcopus dixit: Importunitas nostra, & multa assiduitas, & iniusta preces effecerunt, ut nos non habeamus tantam gratiam & libertatem dicendi, quantam debebamus habere. Multi enim Episcopi non intermittunt ad castra accedere, & maxime Afri; qui, quemadmodum cognouimus a dilecto fratre nostro & coepiscopo Grato, salutaria consilia non admittunt, sed ita contemnunt, ut vnus homo in castra plurimas & diuersas, & quae non possunt iuuare Ecclesias, preces afferat, & non (ut debet fieri & conuenit) pauperibus & laicis, vel viduis opem & auxilium ferat, sed saeculares dignitates & functiones aliquibus acquirat. Haec ergo peruersitas detrimentum non sine offendiculo & condemnatione nobis conciliat. Conuenientius autem esse existimauimus, ut Episcopus illi suum auxilium praebat, cui ab aliquo vis affertur; vel si quae vidua iniuria afficiatur, vel si quis pupillus priuetur iis, quae ad ipsum pertinent; si quidem haec nomina iustam habeant causam & supplicationem. Si itaque, dilecti fratres, hoc omnibus videtur, statuere nullum oportere Episcopum ad castra accedere, praeter eos quos pius Imperator noster suis literis accersit. Sed quia saepe contingit, aliquos qui egent misericordia, ad Ecclesiam confugere, qui propter sua peccata vel relegatione, vel in insulam deportatione damnati, vel quauis alia sententia

μίζεσθαι, λαμβάνετω. εἰ πάντων ἀρέσκει τὸ τοῦ ἀπεκρίναι τὸ πάντες ἀρέσκει. ANNO CHRISTI 347.

ζ'

Οσιος Ἐπίσκοπος εἶπεν· ἡ ἀκακία ἡμῶν, καὶ ἡ πολλὴ σιωπὴ, καὶ αἱ ἀδικοὶ ἀξιώσεις πεποιήκασι ἡμᾶς μὴ ποσῶ- τίω ἐξῆν χεῖρ καὶ σφραγίσαν, ὅσω ὁ Φείλοιδος κελίῳ. πολλοὶ γὰρ ἡμῶν ἐπιποκόπων οὐ διαλείποισιν εἰς τὸ στρατόπεδον παραγυρόμενοι, καὶ μάστιγα Ἀφροῖ· οἱ ἴνες, κατὰ τὸν ἐγνωμένον σφραγίσαν τὰ ἀγαπήσθαι ἀδελφῶν ἡμῶν ἐπιποσίου Γεράτου, τὰς σωτηρίας συμ- βουλαὶ οὐ παραδέχονται, ἀλλὰ κατὰ φρονοσιν οὕτως, ὡς ἕνα ἀνθρώπον εἰς τὸ στρατόπεδον πλείσας ἐπιποσοὶ καὶ μὴ δυναμίας ἀφελῆσαι τὰς ἐκκλη- σίας, δεήσας διακομίζην, καὶ μὴ ὡς ὁ Φεί- λει γίνεσθαι, καὶ ὡς περὶ τὸν ὄντι, τοῖς πένθαι καὶ τοῖς λαοῖς, ἢ τῶν χήρας σιωπῶσθαι καὶ σπικουρῆν, ἀλλὰ κοσμι- καὶ ἀξιώματα ἐπιποσοὶ ἀφελῆσαι πόν. αὐτὴ τὸν ἡ σκαμνῶν ἡμῶν καὶ κατὰ γνώσεως περὶ ἐνεί. περὶ τὸν δέσπον ἵ ἐναὶ ἐπόμοσα Ἐπίσκοπον ἡ αὐτῶ βοή- θησιν σφραγίσαν ἐμείνω, ὅσους ἀνὴρ ὑπὸ ἴνους βιάσθαι, ἢ εἰ περὶ χροσὸν ἀδικῶσι, ἢ αὐ- πάλιν ὁρφάνους πρὸς ἀποστροφῆς ἡμῶν αὐτῶ περὶ τὸν ὄντι, εἰσὶν ἀρετὴ καὶ ταῦτα τὰ ὄνοματὰ δικαίαν ἐξῆν ἀξίωσιν. εἰ τὸ- νω, ἀγαπήσθαι ἀδελφοί, πᾶσι τῶν δο- κεί, Ἐπιμνήσασθαι μηδένα ἐπίσκοπον χροσ- ναὶ εἰς τὸ στρατόπεδον σφραγίσαν, σφρα- γίσις τούτων, οὐδὲν ὁ βλαβέραιος βασιλεὺς ἡμῶν τοῖς ἐαυτῶν γράμμασι με- τακαλοῖτο. ἀλλ' Ἐπίσκοπος πολλὰς συμ- βάνει ἴνας οἴκτου δεομένων καταφυ- γεῖν Ἐπίσκοπος τὸ ἐκκλησίῳ, διὰ τὰ ἐαυτῶν ἀμάρτηματα εἰς ἀπολοισμὸν ἡ ἡσσαν

ANNO
CHRISTI
447.

καταδικαζόντας, ἢ αὐτῶν οἰαθηπο-
τουῶν ὀποφάσας ἐκδεδομένους τοῖς τοῖς-
τοις μὴ ζήτητέαν εἶναι τὴ βοήθειαν, ἀλλὰ
χωρὶς μελλησιμῶν ἐὰν βῆ διατάσαι τοῖς
τοῖς τοῖς αἰτεῖσθαι συγχώρησιν. εἰ τοίνυν καὶ
τῶν ζήτησας, σύμφωνοι γίνεσθε ἀπαν-
τες. ἀπεκρίναντο ἅπαντες ὁμοῦ λέγοντες καὶ
τῶν.

Ὁσος ἐπίσκοπος εἶπε καὶ τῶν ἡ ἀγ-
χνοια ὑμῶν κρινάτω, ἢ ὅτι ἐδόξε,
διὰ τὸ μὴ πίπειν ὑπὸ κατὰ γνώσιν ἕνα
τῶν ἐπισκόπων ἀφικνούμενον εἰς τὸ στρα-
τόπεδον, εἰ πνεύσας αὐτῶν ποιούσας ἔχουσιν
δέσας, οἷον ἐπάνω ἐπεμνήσθημεν, διὰ
ἰδίου διακόνου ὀποσέλλοιεν. τῶν τε γὰρ
ὑπερέτου τὸ πρὸς ὅσον ἐκ ἐπιφθονον
πυλῶν, ἐπεὶ τὰ ἀραχρησόμενα ἄπῃον
διακομιδῶναι διωσεται. ἀπεκρίναντο
πάντες καὶ τῶν ὁμοῦ λέγοντες.

β.

Ὁσος ἐπίσκοπος εἶπε καὶ τῶν ἀκόλου-
θον νομίζων, ἢ εἰ ἐὰν ἐν οἰαθηποτουῶν
ἐπαρχία ἐπίσκοποι πρὸς ἀδελφὸν ἐ
συνεπισκοπον ἑαυτῶν ὀποσέλλοιεν δέ-
σας, ὅ ἐν τῇ μείζονι πυλῶν πόλει, τῶν
ἐστὶ τῇ μητροπόλει, αὐτὸς ἐπὶ τὸν διάκονον
αὐτῶν ἐπὶ τὰς δέσας ὀποσέλλοιεν, ἀρῶν
αὐτῶν ἐπὶ συσταλικῶν ἐπιστολῶν, γράφων
δηλονότι καὶ ἀκολουθίᾳ καὶ πρὸς τοῦ
ἀδελφοῦ καὶ συνεπισκόπου ἡμῶν, εἰ ἕ-
νες ἐν κείνῳ τῶν καμῶν ἐν τοῖς τόποις ἢ
ἐν ταῖς πόλεσι διαγινῶν, ἐν αἷς ὁ δὲ σεβέ-
στατος βασιλεὺς ἐπὶ δημόσια πρὸς ἀγαθὰ
διακυβερεῖ. εἰ ἔχει τις τῶν ἐπισκόπων
φίλους ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ, καὶ βού-
λοιο πρὸς ἑλπίδος, ὅτι πρὸς περὶ δέσπον ἐν,
ἀξιώσας, μὴ κωλύοιτο διὰ τὸ εἶναι τὸν δια-
κόνου καὶ ἀξιώσας ἐπὶ ταῖς αἰτεῖσθαι τούτοις,
ὥστε τῶν αὐτῶν ἀγαθῶν βοήθειαν ἀξιοῦ-
ν αὐτῶν περὶ τῶν. ὅτι εἰς Ρώμην πα-

Concil. Tom. 3.

addicti sunt; iis non esse negan-
dum auxilium, sed sine cuncta-
tione & dubitatione iis veniam
esse petendam. Si itaque hoc
quoque placet, omnes vna ve-
strum suffragium ferre. Re-
sponderunt omnes: Decernatur
& hoc.

VIII.

Osus Episcopus dixit: Hoc
quoque vestra solertia iudicet,
vt quia visum est, ne aliquis E-
piscopus in condemnationem
incidat ad castra veniens, si qui
eorum eiusmodi, quarum superius
meminimus, habeant preces,
per proprium diaconum
mittant. Ministri enim persona
non est inuidiosa, & quæ con-
cessa fuerint, citius perferri po-
terunt. Responderunt omnes;
Sanciatur & hoc.

IX.

Osus Episcopus dixit: Hoc
quoque consequens esse existi-
mo, vt si in quacumque prouin-
cia Episcopi ad fratrem & coe-
piscopum suum mittant preces,
is qui est in maiori ciuitate, hoc
est in metropoli, ipse ministrum
suum & preces mittat, præbens
ei commendatitias quoque li-
teras, scribens videlicet per
consequentiam etiam ad fratres
& coepiscopos nostros, qui sci-
licet illo tempore in locis vel
ciuitatibus agant, in quibus piif-
simus Imperator remp. guber-
nat. Si quis autem Episcopus
habet amicos in aula palatii, &
velit aliquid, quod sit honestum
& iustum, impetrare, ne prohi-
beatur per suum ministrum &
rogare, & iis mandare, vt bo-
num suum auxilium ei velint
præbere. Qui autem Romanam

B ij

accedunt (quemadmodum superius dictum est) dilecto fratri nostro & coepiscopo Iulio preces, quas habent dandas, præbere debent, vt ipse prius examinet, si aliquæ earum non sunt impudentes; & sic suam opem & curam præbens, eos ad castra mittat. Omnes Episcopi dixerunt, eis placere, & esse conuenientissimum hoc consilium.

X.

Osus Episcopus dixit: Hoc quoque necessarium existimo, vt cum omni cura & diligentia examinetur; vt si quis ex foro siue diues, siue scholasticus, Episcopus fieri dignus habeatur, non prius constituatur, quam lectoris & diaconi & presbyteri ministerium peregerit: vt in vnoquoque gradu, si dignus existimatus fuerit, ad Episcopatus fastigium possit ascendere. Habebit autem vniuscuiusque ordinis gradus non minimi scilicet temporis longitudinæ, per quod & fides & morum probitas, & constantia, & moderatio possit cognosci: & ipse diuino sacerdotio dignus existimatus, maximū honorem assequatur. Neque enim conuenit, neque scientia & bona conuersatio hoc recipit, vt temere & leuiter ad id accedatur, vt Episcopus, vel presbyter, vel diaconus prompte ac facile constituatur. Sic enim merito neophytus existimetur, quandoquidem & beatissimus Apostolus, qui fuit etiam doctor gentium, prohibuisse plane videtur, ne celeres fiant ordinationes. Longissimi enim temporis probatio & conuersatio-

1. Tim. 3. v. 6.

1. Tim. 5. d. 22.

επιγνώμιοι, καὶ ὡς προερίκηκα, πῶς ἀγαπητῶ ἀδελφῶ ἡμῶν & σιωπεποκώπου Ιουλίῳ τὰς δεήσεις, ἀς ἔρχεν διδοῦναι, ὁ Φείλοισι παρέχην, ἵνα πρὸς τὸ αὐτὸς δοκιμάζῃ, εἰ μὴ πνεὺς ἔξ αὐτῶν ἀναγκαστοῖεν ἢ ἔπος ἢ ἐαυτῶν πρῶτα-σάν & Φρονίδια πρὸς τὸν εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῖς ἰδοσέλλοι. ἅπαντες οἱ ἐπίσκοποι ἀπεκρίναντο, ὅτι ἐπέκειν αὐτοῖς, ἢ πρὸς τὸ δεῖν εἶναι πλὴν συμβουλιῶν ταύτων.

Osus episcopus eipē: ἢ πρὸς ἀναγκάσθην εἶναι νομίζω, ἵνα μὴ πάσης ἀκριβείας ἢ ἀπαιτείας ἐξετάζοιτο, ὡς ἐάν τις πλούσιος, ἢ σχολαστικός ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἀλλοίῳ ἐπίσκοπος γίνεσθαι, μὴ πρὸς τὸν καθίστασθαι, ἐάν μὴ & ἀναγωγῶν, ἢ διακόνου, ἢ πρεσβυτέρου ὑποκρισάμενος ἐπιτελέσῃ: ἵνα καθ' ἕκαστον βαθμὸν, ἐάν τις ἀξιὸς νομιμασίῃ, εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ἐπίσκοπῆς ἢ πρεσβυτερίου διαβιῶναι δυνασθῆι. ἔξει ἢ ἐκάστου πλάγματος ὁ βαθμὸς ἐκείνου ἐλαχίστου δηλονότι χρόνου μήκος, δι' οὗ ἢ πίστις αὐτοῦ, ἢ ἢ τῶν ἔργων καλοκαγαθία, καὶ ἢ σεβρότης, καὶ ἢ ἀπεικεία γνώμωνος γινέσθαι δυνασθῆται: καὶ αὐτὸς ἀξιὸς τῆς εἰσῆς ἐπισκοπῆς νομιμασίῃ, τῆς μεγίστης ἀπολαύσας ἡμῶν. οὐτε γὰρ πρὸς τὸν ὄντιν, οὐτε ἢ ἀπιστήμην, οὐτε ἢ ἀγαθὴ ἀνάστροφῆ ἀπιδέχεται, πολυμεθῶς καὶ κούφως ἐπὶ τῶν εἶναι, ὡς τῆς ἐπίσκοπον, ἢ πρεσβυτέρου, ἢ διακόνου πρὸς χεῖρας καθίστασθαι. οὕτω γὰρ ἀπὸ εἰκότως νεόφυτος νομιμασίῃ, ἐπὶ μάλιστα καὶ ὁ μακαρωτάτος δόδοσολογῶν, ὃς καὶ τῶν ἔθνων γεννητῶν διδάσκαλος, φαίνεται κωλύσας ταχίας γίνεσθαι τὰς καταστάσεις. τῆ γὰρ μηκίστου χρόνου ἢ δοκιμασία πλὴν ἀνάστροφῶν ἢ

ANNO CHRISTI 347.

* al. dicitur

ANNO
CHRISTI
347.

ἐχέου ἕπον ἐκ ἀπεικώτως ἐκτυπού
διωθήσεται. ἅπαντες εἶπον ἄξιόν ἐστιν αὐ-
τοῖς, καὶ καθάπαξ μὴ εἶναι ἀνάξιοι ἕπειν
ταῦτα.

ια.

Οσοῦ Ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ τὸ δὲ
ὀλέσαι ὀφείλομεν, ἵνα ἐπίσκοπος, ὄ-
ταν εἴς ἑτέρας πόλεως παρὰ τὴν αὐτῆς εἰς
ἑτέραν πόλιν, ἢ δὲ ἑτέρας ἐπαρχίας
εἰς ἑφ' αὐτὴν ἐπαρχίαν, κόμην ἢ ἐπι-
κομίοις οἰκείοις ὑποκρίτου μὲν, ἢ
δησκείας καὶ δοσιώσῃ, καὶ πλείονα χρο-
νον βουλοῖτο διαίρειν, καὶ μὴ ὅτις πό-
λεως ἐκείνης ἐπίσκοπος ἔμπειρος ἢ δι-
δασκαλίας· μὴ καταφρονῆ ἐκείνου, καὶ
συνεχέστερον ὁμιλῆ, καὶ ταχέως ἐκεί-
νου βουλοῖτο ἀποδοῦν αὐτῇ ἢ ἢ παρὰ
φασίς εἰώθε παρὰ τοῖς ποιῆν· καὶ ἐκ τῆς
ποιούσης πανουργίας τὸ ἄλλοτε εἶδον καὶ ἐ-
δραν ἐαυτῶν παρὰ τῆς βίβλου καὶ παρὰ
αὐτῶν ἀποδοῦν, μὴ διαίρειν τὸ αὐτῶν
παρὰ τοῖς εἶσαν ἐκκλησίαν καταλιμπά-
νεν, καὶ εἰς ἑτέραν μετισταθῆ. ὀλεσέον τοί-
νυν ἐπὶ τοῦτω χρόνον ἕπον καὶ τὸ μὴ ὑ-
ποδέχεσθαι ἐπίσκοπον, τὸ ἅπαντες ἕπον ἐ-
σαιῶν εἶναι νεόμισται. μέμνηδε ἡ καὶ
ἐν τῷ παρὰ τῶν χρόνων ἐδὲν παρὰ τῆς
ἡμῶν κεκρικέναι, ἵνα εἰς λαϊκὸς ἐν πό-
λει διαίρειν, τρεῖς κυριακὰς ἡμέρας ἐν
τρεῖς ἐβδομάσιν μὴ συνέρχουσι, δόπο-
κινεῖται τὸ κοινωνίας. εἰ τίνων παρὰ τῶν λαϊ-
κῶν τὸ τετέτασται, καὶ καὶ, καὶ δὲ πρὸς πέι,
ἀλλ' οὐδὲ συμφέρει, ἐπίσκοπον, εἰ μηδε-
μίαν βαρὺν ἐφ' αὐτὴν ἀνάγκην ἔχου, ἢ παρὰ
μα δὲ γαρεῖς, ὅτι πλείονα δόπο λείπειται
τὸ εἶναι ἐκκλησίας, ἐ* λυπεῖν τὸ ἔμπε-
πισθιμὸν αὐτῶν λαόν. ἅπαντες οἱ ἐπί-
σκοποι εἰρήκασιν καὶ ταῦτιν τὸ γώμιον
σφόδρα εἶναι πρὸς τὸ δεσπότην ὀριζόμεθα.

* al. μόνον

nem, & vniuscuiusque mores
non improbabiler exprimere
poterit. Omnes dixerunt ipsis
placere, & omnino non oportere
ea subuertere.

XI.

Ofius Episcopus dixit: Hoc
quoque definire debemus; vt
quando Episcopus ex alia ciui-
tate in aliam ciuitatem, vel ex a-
lia prouincia in aliam prouin-
cia accesserit, iactationis gratia
propriis laudibus seruiens, aut
religionis causa, & velit longio-
ri tempore illic agere; illius au-
tem ciuitatis Episcopus doctri-
nae non fuerit peritus: ne illum
despiciat, & frequentius con-
cionetur, studens dedecore af-
ficere & vilipendere personam
Episcopi (hic enim praetextus
solet turbas excitare) nec eiuf-
modi calliditate alienam sedem
sibi conciliare & attrahere stu-
deat, non dubitans sibi traditam
Ecclesiam relinquere, & in a-
liam transire. Ad hoc ergo tem-
pus definiendum est. Nam Epi-
scopum non recipi, inhumanum
& inciuile existimatum est. Re-
cordemini autem, patres nos-
tros in tempore praeterito iudi-
cauisse, vt si quis laicus in aliqua
vrbe agens, tribus diebus Do-
minicis in tribus hebdomadi-
bus non conueniat, is commu-
nionem moueatur. Si hoc ergo
de laicis statutum est, non oportet,
nec conuenit, sed neque est
vtile, Episcopum, si nullam ha-
bet grauiorem necessitatem,
vel negotium difficilius, a sua
Ecclesia diutius abesse, & sibi
commissum populum contri-
stare. Omnes Episcopi dixe-
runt, hanc quoque sententiam
esse conuenientissimam.

B iij

XII.

Osius Episcopus dixit: Quia nihil est prætermittendum, hoc quoq; definiatur. Quidam fratres & coepiscopi in ciuitatibus, in quibus Episcopi constituuntur, videntur valde pauca, quæ sibi sint propria, possidere; in aliis autem locis magnas possessiones, ex quibus etiam possunt opem ferre pauperibus: iis igitur esse concedendū iudico, vt si in suas possessiones venturi sunt, & fructus suos collecturi, tribus diebus Dominicis, id est, tribus septimanis in suis possessionibus degant; & in Ecclesia, quæ prope est, in qua presbyter populū congregat, ne congregationis expers esse videatur, conueniat, & officia diuina obeat; & ne frequentius in ciuitate, in qua est Episcopus, adfit. Eo enim modo & res eius propter ipsius absentiam nihil detrimenti patientur, & arrogantia ac superbiae crimen effugere videbitur. Omnes Episcopi dixerunt: Placet hæc quoque constitutio.

XIII.

Osius Episcopus dixit: Hoc quoque omnibus placeat; vt si diaconus, vel presbyter, vel etiam aliquis ex clericis sit excommunicatus, & ad alium Episcopum, qui eum nouit, confugerit, scientem eum a proprio Episcopo esse communionem motum, non oportere Episcopo & fratri suo iniuriam facientem, ei cōmunionem præbere. Sin autem hoc facere ausus fuerit, sciat cum conuenerint Episcopi, seipsum causam esse dicturum. Omnes Episcopi

ιβ.

Osios Ἐπίσκοπος εἶπεν· Ὅτι οὐδὲν ἔστι παραλείπειν, καὶ τὸ ἐλεεινὰ λένες τῶν ἀδελφῶν καὶ σωματικῶν ἐν ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς Ἐπίσκοποι καθίστανται, δοκοῦσι κεκλιῆσθαι σφόδρα ὀλίγα ὑποαρχόντα ἴδια· ἐν ἑτέροις δὲ τόποις κτήσης μεγάλας, ὅτε ὦν καὶ Ἐπίσκοποι δυνάμει εἰσι τοῖς πένησιν. οὕτως οὖν αὐτοῖς συχρητέον εἶναι κελύων, ἵνα εἰ μέλλοιεν εἰς τὰς ἑαυτῶν παραγινεσθαι κτήσης, καὶ πλεῖν συκομιδῶν τῶν καρπῶν ποιῆσθαι, τρεῖς κωδικαὶς ἡμέρας, τοδὲ ἐστὶ, τρεῖς ἑβδομάδας ἐν τοῖς ἑαυτῶν κτήμασιν αὐτῶν διαγίν, ἔν τῃ ἀρχιεπισκοπῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν ἣ ἡ πρεσβυτέρων συναγωγή, ὑπὸ τῶ μη χειρὸς σωματικῆς αὐτῶν δοκεῖν εἶναι, συνέρχεσθαι ἐ λειτουργεῖν, καὶ μὴ σωματικῶν εἰς πλεῖν πόλιν, ἐν ἣ ἔστιν Ἐπίσκοπος, ἀφαιρήσονται. τοδὲν γὰρ ἔστιν ἐν ταῖς οἰκείαις αὐτῶν ἀρχιεπισκοπῇ ἀπὸ πλεῖν αὐτῶν ἀποστῆναι οὐδεμίαν ὑποαρχόντων ζήμιαν, καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνης ἐν τῷ τύφῳ ἐκκλινεῖν διδῆναι ἔκκλησιαν. ἅπαντες Ἐπίσκοποι εἶπον· ὁρῶσιν καὶ αὐτῇ ἡ διατύπωσις.

ιγ.

Osios Ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ τὸ πᾶσιν ὁρῶσιν, ἵνα εἴ τις διάκονος, ἢ πρεσβυτέρων, ἢ καὶ τις τῶν κληρικῶν ἀκοινωνήτος γίνηται, καὶ πρὸς ἑτέρον Ἐπίσκοπον εἰδὼτα αὐτὸν καταφύγει, γινώσκοντα ἀποκεκλιῆσθαι αὐτὸν τῆς κοινωνίας ἀπὸ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου, μὴ χεῖρῶν αὐτῶ Ἐπισκόπου καὶ ἀδελφῶν αὐτῶ ἔβληεν ποιῶντα, ἀφαιρήσιν αὐτῶ κοινωνίαν. εἰ δὲ πολήσοι τις τῶ ποιῆσαι, γινώσκῆτω σωματικῶν Ἐπισκόπων ἀπολογία εἰ αὐτὸν ὑποαρχόντων καθίσταται. ἅπαντες οἱ Ἐπίσκοποι εἶπον· αὐτῇ ἡ

ANNO
CHRISTI
347.

κρίσις κὶ τ' εἰρῶνίῳ πάντοτε διαφυλά-
ξει, κὶ διατηρήσῃ τὴν πάντων ὁμόνοιαν.

ἰθ'.

Ὁσος Ἐπίσκοπος εἶπε. τὸ ἅπαντότε με
κινουῦν ἄποσιωπῆσαι ἐκ ὀφείλω. εἰ γὰρ
Ἐπίσκοπος ὁξυχόλος ἀεικόκοιτο ὁπρὶν
ἐκ ὀφείλει ἐν τοιούτῳ ἀνδρὶ πολὺ δέ-
δαι κὶ ταχέως ἀντικρὺ πρεσβυτέρου
ἢ διακόνου κινήσει ἐκβαλεῖν ἐκ κλη-

* al. π. 14
* al. 240

σίας * αὐτὸν ἐκλήσοι. ὡς ἔρονητόν ἐστὶ
μὴ * ἀφρόν τ' ποιοῦτον καὶ ἀκρίνειν εἶναι,
ἐκ τῆς κοινωνίας ἄποσερεῖσθαι. πάντες εἰ-
ρηκάσιν ὁ ἐκβαλλόμενος ἐχέτω ἔξου-
σίαν ἐπὶ τῷ Ἐπίσκοπον τῆς μητροπό-
λεως τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καὶ ἀφυγῶν.
εἰ δὲ ὁ τῆς μητροπόλεως ἀπείσιν, ἐπὶ τῷ
πλησιόχωρον καὶ ἀφ' ἑξῆς κὶ ἀξιοῦν,
ἵνα μὴ ἀκριβείας αὐτῷ ἔξεταζήται τὸ
πράγμα. οὐ γὰρ γὰρ μὴ ἔσῃ τῶν τῶν
ἀκούσῃ τῶν ἀξιοδοσι. καὶ αὐτῶν δὲ ὁ
Ἐπίσκοπος; δικαίως ἢ ἀδίκως ἐκβα-
λὼν τὸν ποιοῦτον, ἡμίως φέρεται ὁ-
φείλει, ἵνα ἢ ἔξετασῇ τὸ πρᾶγμα
τὸς ἡμίται κὶ ἢ κωφεῖται αὐτῷ ἢ ἀπό-
φασις, ἢ διορθώσεως τύχη. περὶ τῆς Ἐπι-
μελῆς κὶ μὴ πῆσεως ἕκαστα ἔξετασθῆ,
ὁ μὴ ἔχων τὴν κοινωνίαν, ὡς τῆς δια-
γνώσεως τῶν πραγμάτων, ἐαυτὸν ἐκ ὀ-
φείλει ἐκδικεῖν τὴν κοινωνίαν. εἰ δὲ
σωεληλυθότες τῶν κληρικῶν ἄνθρωποι,
κατέδωσι τὴν ὑπεροψίαν κὶ τὴν ἀ-
λαζονείαν αὐτῶν. Ἐπὶ οὐ πρᾶσι κόν ἐ-
σιν ὑβρίαν ἢ μέμψιν ἀδικον ὑπομῆναι,
πικροσφῶν κὶ βαρυτέροις ῥήμασιν Ἐπι-
σερέφῃ τὸν ποιοῦτον ὀφείλοισιν, ἵνα τῶν
τὰ πρᾶσι κὶ κελθόντι ὑποπρῶνται
κὶ ὑπακούωσιν. ὡς ἔφ' ἡ δὲ ὁ Ἐπίσκο-
πος τοῖς ὑποπρῆταις εἰλικρινῶς ὀφείλει
τὴν ἀγάπην κὶ τὴν διάδοσιν ἀφ' ἑξῆς,
αὐτὸν ἔσπον ἐκ τῶν ὑποπρῆταις

dixerunt: Hoc iudicium & pa-
cem vsque custodiet, & om-
nium concordiam tuebitur.

XIV.

Osius Episcopus dixit: Quod
autem me vnde quaque mouet,
reticere non debeo. Si inuenia-
tur quis Episcopus ad iram propen-
sus (quod quidem ab eius-
modi homine abesse debet) &
aduersus presbyterum, vel dia-
conum cito commotus, eum ex
Ecclesia eiicere voluerit; prouidendum est,
ne is repente con-
demnetur, & communionem pri-
uetur. Omnes Episcopi dixe-
runt: Qui eiicitur, potestatem
habeat confugiendi ad Episco-
pum metropolis eiusdem prouinciae:
si autem Metropolitanus abest, ad finitimum
concurrendi, & rogandi, ut suum nego-
tium accurate examinetur. Ne-
que enim non sunt aures prae-
bendae iis qui rogant. Ille quo-
que Episcopus, qui iure vel iniuria
eum expulit, aequo animo
ferre debet ut rei fiat examina-
tio, & vel eius confirmetur sen-
tentia, vel corrigatur. Priusquam
autem diligenter & ex fide sin-
gula examinata fuerint, qui com-
munionem non habet, non debet
ante rei cognitionem sibi com-
munionem arrogare. Si autem
clerici aliqui conuenerint, &
eius superbiam & arrogantiam
viderint; quia non conuenit
contumeliam vel iniustam expo-
stulationem pati, acerbioribus
& grauioribus verbis eum de-
bent corrigere; ut ei qui iubet
quae decent, inferuant & obe-
diant. Sicut enim debet Episco-
pus ministris sinceram dilectio-
nem & affectum praebere; eo-
dem modo & subiecti debent E-

piscepis non fraudulentum ministerium & obsequium exhibere.

XV.

Ofius Episcopus dixit: Hoc quoque omnes definiamus; ut si quis Episcopus ex alia parochia velit alienum ministerium sine consensu proprii Episcopi in aliquo gradu constituere, irrita & infirma eiusmodi constitutio existimetur. Si qui autem hoc sibiipsis permiserint, a fratribus & coepiscopis & admoneri & corrigi debent. Omnes dixerunt: Hoc quoque decretum stet firmum & immobile.

XVI.

Aetius Episcopus dixit: Non ignoratis qualis quantaque sit Thessalonicensium metropolis. Saepè itaque ad eam ex aliis prouinciis presbyteri & diaconi accedunt, & breuis temporis mora non contenti, permanent, & omne tempus illic agentes transigunt; vel vix tandem post plurimum tempus in suas Ecclesias reuertuntur. De iis ergo definiendum est. Ofius Episcopus dixit: ea decreta, quae de Episcopis constituta sunt, feruentur etiam in eiusmodi personis.

XVII.

Suggerente fratre nostro Olympio, hoc quoque placuit; ut si quis Episcopus vim passus, iniuste ciectus sit, vel propter scientiam, vel propter Catholicae Ecclesiae confessionem, vel propter veritatis defensionem, & fugiens periculum, innocens execrationi subiectus in aliam urbem venerit; ne prohibeatur illic tamdiu agere, donec reuertatur, vel a facta sibi iniuria pos-

* ἀδελφὰ τοῖς ἐπισκόποις τὰ τῆς ἑσπέριας ἐκπελεῖν ὁφείλοισιν.

ANNO CHRISTI 347. * αἰτίον

14.

Οσοῖς ἐπίσκοπος εἶπε ἔτι τοῦ πάντες ὁ ἐπισκοπῶν, ἵνα εἰ τις ἐπίσκοπος ἐξ ἑτέρας παροικίας βουληθῆ ἄλλοτερον ὑπερέτιν, χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, εἰς ἕνα βαθμὸν κατὰ σῆσαι, ἄκωρος ἔστω ἢ ἀέτιμος ἢ κατὰ τὰς ἐπιτοιαύτη νομίμοις εἰς πᾶσι δὲ αὐτοῖς ἐπιπέλασαν, ὡς τὰ ἀδελφῶν καὶ συνεπισκόπων ἡμῶν καὶ ὑπομνηστικῶν καὶ διορθωτικῶν ὁφείλοισιν. ἀπαντες εἰρήκασι καὶ οὗτος ὁ ὅρος ἐστὶ ἀσάλευτος. * αἰτίον

15.

Αἰτίος ἐπίσκοπος εἶπεν ἔτι ἀγορεύει ὅποια ἔτι πλὴν τῆς ἑσπέριας Θεσσαλονικέων μητροπόλεως. πολλὰς τοιαύτων εἰς αὐτὴν ἀπὸ ἑτέρον ἐπαρχῶν προσφύγοι καὶ διάκονοι παραγίνονται, καὶ ἐκ δευτέρου βραχέος διαγωγῆ χρόνου, ἐναπομῆδοισι, ἔτι πάντες τὸν χρόνον αὐτῶν ποιῶντες διαπεσοῦν ἢ μόλις μὲν πλείον χρόνον εἰς τὰς ἑαυτῶν ἐπανίναται ἐκκλησίας ἀνακάθονται. ὡς τὸ πούτων οὐδὲ ὀρεῖται. Οσοῖς ἐπίσκοπος εἶπεν οὗτοι οἱ ὅροι, οἱ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπισκόπων ὠρισμένοι, φυλαττέσθαι καὶ ἐπὶ πούτων τῶν προσώπων.

16.

Υποβάλλοντος καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν Ολυμπίου, καὶ τῶν ἡρώτων, ἵνα εἰ τις ἐπίσκοπος βίαν ὑπομείνας ἀδίκως ἐκκλησῆ, ἢ διὰ τὴν ἐπιστήμην, ἢ διὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ἢ διὰ τὴν τῆς ἀληθείας ἐκδικίαν, καὶ φάτων τῶν κίνδυνον, ἀπότος ἔστω σιωμῆτος ὡς εἰς ἑτέραν ἑλθοῖ πόλιν, μὴ καλυπτόμενος ἐπὶ τοσοῦτον διάστημα, ἕως αὐτῶν ἐπανέλθῃ, ἢ τῆς ὑβρέως τῆς γενησῆς μέρους

ANNO
CHRISTI
347.

μύνης αὐτῶ ἀπαλλαγῶν ὑρέσθαι διω-
σθῆ. σκληρόν γὰρ καὶ βαρύτερον, ἐλασίω
ἀδίκον ὑπομεμνηκότα μὴ ὑποδέχεσθαι
ἐφ' ἡμῶν. πλείη γὰρ καλοκαγαθία καὶ
φιλοφρονήσις ὀφείλει παραδέχεσθαι ὁ
ποιόςτος. πάντες εἰρήκασιν ἤρεσε & τῷ.

ii.

Γαυδέντιος Ἐπίσκοπος εἶπεν· οἶδας
ἀδελφεῖ Ἀέτιε, ὡς τὸ πτωχευῶντα ποτε
κατασαθέντος σου Ἐπισκόπου, ἡ εἰρήμην
λοιπὸν ἐβράβδυσεν, ἵνα μὴ ἕνα λείψα-
να διχνοῖας περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῶν
ἐναπομείνη· ἐδόξε καὶ τῶν πατρῶν Μου-
σαίου κατασαθέντας, καὶ τῶν πατρῶν Εὐ-
τυχιανοῦ, ἵνα αὐτῶν οὐδεμίαν αἰτία
ὑπέλοιτο, πάντας ὑποδέχεσθαι.

iii.

Ὅσιος Ἐπίσκοπος εἶπε· τῆς ἐμῆς με-
τρείτης ἡ δόξασις ὅτιν αὐτῆ· ἐ-
πειδὴ ἡσυχοὶ καὶ ὑπομονητικοὶ ὀφεί-
λομεν εἶναι, & διαρκῆ τῶν πατρῶν
ἔχειν οὐκ ἔστιν, ἀπαξ τῶν εἰς κληρὸν ἐκ-
κλησιαστικῶν παροχθέντας ὑπὸ πινῶν ἀ-
δελφῶν ἡμῶν, ἐὰν μὴ βούλωντο ἐπαν-
έρχεσθαι εἰς αὐτὰ κατανομάσθαι ἐκ-
κλησίας, τὰ λοιπὰ μὴ ὑποδέχεσθαι.
Εὐτυχιανὸν δὲ μὴτε Ἐπισκόπου ἐαυτῶ
δικαικτικῶν ὀνομαζομένων· ἀλλ' οὐδὲ Μουσαίου
ὡς Ἐπισκόπον νομιζέσθαι. εἰ δὲ λαϊκῶν
κοινωνίαν ἀπαγοίεν, μὴ χεῖν αὐτοῖς
ἀρνεῖσθαι. πάντες εἶπον· ὁρῶσκέ.

iv.

Γαυδέντιος Ἐπίσκοπος εἶπε· ταῦτα
σωτηριωδῶς καὶ ἀκολουθῶς ὀρεθέντα,
καὶ πρεπόντως τῆς Ἐπιτεμίας ἡμῶν τῆς ἱε-
ρέων, καὶ θεῶν ὁρῶσάντα καὶ ἀνθρώποις,
τὴν δυνάμειν καὶ τὴν ἰσχὺν ἐαυτῶν κα-
ταχρῆν οὐ δυνήσονται· ἐὰν μὴ καὶ φό-
βος τῆς ὀξενεχθείσης δόξασις ἀ-
καλουθήσῃ. ἴσμεν γὰρ καὶ αὐτοὶ, πλεο-
Concil. Tom. 3.

fit liberationem inuenire. Du-
rum enim est, atque adeo graui-
simum, eum qui iniustam eie-
ctionem passus est, a nobis non
fufcipi. Is enim debet a nobis
plurima humanitate & benigni-
tate excipi. Omnes dixerunt:
Hoc etiam placuit.

XVIII.

Gaudentius Episcopus dixit:
Scis frater Actie, quod tunc
cum Episcopus constitutus es,
pax deinceps viguit; ne aliqua
disfidii reliquæ remaneant, vi-
sum est, ut qui a Musæo & Eu-
tychiano constituti sunt, quia
nulla eorum culpa inueniebat-
tur, omnes fufcipiantur.

XIX.

Ofius Episcopus dixit: Meæ
mediocritatis hæc est sententia;
quia quieti & patientes esse de-
bemus, & perennem in omnes
habere misericordiam, eos qui
semel in clerum Ecclesiasticum
ab aliquibus fratribus nostris
promoti sunt, si nolint redire ad
cas, ad quas nominati sunt, Ec-
clesias, deinceps non admitti:
Eutychianum autem ne Episco-
pi quidem sibi nomen vsurpare;
sed neque Musæum ut Episco-
pum existimari. si autem laicam
communione petierint, non
oportere eis denegari. Omnes
dixerunt: Placet.

XX.

Gaudentius Episcopus dixit:
Hæc salutariter & congruenter
definita, & nostræ sacerdotum
dignitati conuenienter, & quæ
Deo & hominibus placuerunt,
potentiam & vires suas obtinere
non poterunt, nisi etiam me-
tus editas sententias consecutus
fuerit. Ipsi enim scimus, sæpe
C

* vituperationem, vel contemptum

propter paucorum impudentiam, diuinum & in primis venerandum sacerdotii nomen in * damnationem incurrisse. Si quis ergo praeter ea quae omnibus vita sunt, ausus fuerit, studens fastui magis & arrogantiae seruire, quam Deo placere, aliquid aliud agere: sciat iam se criminis reum, ac defensionis obnoxium constituere, & episcopatus honorem ac dignitatem amittere. Omnes responderunt: Decet, & placet nobis haec sententia.

Porro autem hoc quoque illic erit maxime notum & re ipsa obseruatum, si vnusquisque nostrum, qui sumus prope vias publicas seu canale constituti Episcopi, cum viderit Episcopum, quaerat causam transitus, & quo pergat: & si eum quidem in castra proficiscentem inuenit, quaerat conditiones, quae superius propositae sunt: & si euocatus veniat, ei abeunti nihil impedimenti fiat: sin autem ostentationis gratia, quemadmodum vestrae dilectioni superius dictum est, vel propter aliquorum postulata in castra festinat; nec literis eius subscribat, nec cum eo communicet. Omnes dixerunt: Hoc quoque decernatur.

νάκις διὰ τῶν ὀλίγων ἀναρχωτάδων τὸ θεῖον & σεβασμιώτερον ὄνομα τῆς ἱερωσύνης εἰς κατάγνωσιν ἐληλυθέναι. εἰ ποῖνω τις ἄρα τὰ πᾶσι δοξαζόμενοι πολήσοι, ἀουδαζέων πύφω μάλλον καὶ ἀλαζονεία, ἢ τῶν θεῶν δέξασαι, ἐσθόν τε διαπεράξασθαι ἢ δὴ γνωσεῖτο ἐκκλησιαστικῆς ἀπολογίας ἑαυτὸν ὑποβιβῶν * καθίσταν, καὶ τῶν ἡμεῶν καὶ τῶν ἀλλοτρίων τῆς ἐπισκοπῆς ἀποβάλλειν. ἅπαντες ἀπεκρίναντο πρὸς τὴν, καὶ δέξασθαι ἡμῖν ἢ τοιαύτη γνώμη.

* al. καθίσταν

Καὶ τὸ ἴδιον ἐκείθεν μάλιστα γνώσειμον γήσεται, καὶ πληροφύσεται, ἐὰν ἕκαστος ἡμεῶν τῶν ἐν ταῖς ἀσπίδοις ἢ τοῖς καναλίοις καθιστάτων ἐπισκόπων, διασαμῆρος ἐπισκοπῶν, ἐπιζητοῖ τῶν ἀγίων τῆς περὶ ἡμῶν, καὶ ποῦ τῶν πορείων ποιεῖται. καὶ ἐὰν μὲν ἄρη αὐτὸν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἀπόντα, ἐπιζητήσει τὰς ἀρτίους τὰς ἐπάνω περικειμένης. καὶ ἐὰν κεκληθῆται ἀφικνήσεται, ἀπόντε αὐτῷ μηδὲν ἐμπόδιον γήσεται. εἰ δὲ ἐπιδείξεται χάριν, κατὰ τὴν περὶ ἡμῶν τῆς ἀγάπης, ἢ διὰ τῶν ἀλλοτρίων ἀξιώσεως ἀουδαζέων ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, μήτε τοῖς γραμμασίον αὐτῶν ὑπογράψωμεν, μήτε κοινωνεῖν τῶν τοιούτων. ἅπαντες εἶπον ὁμοθυμῶν καὶ τὸ ἴδιον.

CANONES
CONCILII SARDICENSIS,

Ex interpretatione Dionysii Exigui.

I.

OSIVS Episcopus dixit: Non minus mala consuetudo, quam perniciofa corruptela fun-

ANNO
CHRISTI
347.

ditus eradicanda est; ne cui liceat Episcopo de ciuitate sua ad aliam transfire ciuitatem. Manifesta est enim causa, qua hoc facere tentant; cum nullus in hac re inuentus sit Episcopus, qui de maiore ciuitate ad minorem transfret. Vnde apparet, auaritiæ ardore eos inflammari, & ambitioni seruire, & vt dominationem agant. Si omnibus placet, huiusmodi perniciēs * sæuius & austerius vindicetur, vt nec laicam communionem habeat qui talis est. Responderunt vniuersi: Placet.

II.

Osus Episcopus dixit: Etiam si talis aliquis extiterit temerarius, vt fortassis excusationem afferens asseueret, quod populi literas acceperit; cum manifestum sit, potuisse paucos præmio & mercede corrumpi, eos qui sinceram fidem non habent, vt clamarent in Ecclesia, & ipsum petere viderentur Episcopum. Omnino has fraudes damnandas esse arbitror, ita vt nec laicam in fine communionem talis accipiat. Si vobis omnibus placet, statuite. Synodus respondit: Placet.

III.

Osus Episcopus dixit: Illud quoque necessario adiiciendum est, vt Episcopi de sua prouincia ad aliam prouinciam, in qua sunt Episcopi, non transeant: nisi forte a fratribus suis inuitati; ne videamur ianuam claudere caritatis. Quod si in aliqua prouincia aliquis Episcopus contra fratrem suum Episcopum litem habuerit; ne vnus e duobus ex alia prouincia aduocet Episcopum cognitorem. Quod si aliquis Episcoporum iudicatus fuerit in

aliqua causa, & putat se bonam causam habere, vt iterum Concilium renouetur; si vobis placet, sancti Petri Apostoli memoriam honoremus, vt scribatur ab his qui causam examinarunt, Iulio Romano Episcopo: & si iudicauerit renouandum esse iudicium, renouetur, & det iudices. Si autem probauerit talem causam esse, vt non refricentur ea quæ acta sunt; quæ decreuerit, confirmata erunt. Si hoc omnibus placet? Synodus respondit: Placet.

I V.

Gaudentius Episcopus dixit: Addendum, si placet, huic sententiæ, quam plenam sanctitate protulisti; vt cum aliquis Episcopus depositus fuerit eorum Episcoporum iudicio, qui in vicinis locis comorantur, & proclamauerit agendum sibi negotium in vrbe Roma: alter Episcopus in eius cathedra, post appellationem eius qui videtur esse depositus, omnino non ordinetur; nisi causa fuerit in iudicio Episcopi Romani determinata.

V.

In Græc. vi.

Osius Episcopus dixit: Si contigerit in vna prouincia, in qua plurimi fuerint Episcopi, vnum forte remanere Episcopum; ille vero per negligentiam noluerit ordinare Episcopum, & populi conuenerint; Episcopi vicinæ prouinciæ debent illum prius conuenire Episcopum, qui in ea prouincia moratur: & ostendere, quod populi petant sibi rectorem; & hoc iustum esse, vt & * ipsi veniant, & cum ipso ordinent Episcopum. quod si conuentus literis tacuerit & dissimulauerit, nihilque rescripserit; satisfaciendum esse populis, vt veniant ex vicina

* ipse veniat,

VIII.

ANNO
CHRISTI
347.

In Gr. v. 11.

Osus Episcopus dixit: Importunitates, & nimia frequentia, & iniustæ petitiones fecerunt, nos non tantam habere vel gratiam, vel fiduciam, dum quidam non cessant ad comitatum ire Episcopi, & maxime Afri; qui (sicuti cognouimus) sanctissimi fratris & coepiscopi nostri Grati salutaria consilia spernunt atque contemnunt, ut non solum ad comitatum multas & diuersas Ecclesiæ non profuturas perferant causas, neque ut fieri solet, aut oportet, ut pauperibus, aut viduis, aut pupillis subueniatur; sed & dignitates sæculares, & administrationes quibusdam postulent. Hæc itaque prauitas olim non solum murmuraciones, sed & scandala excitat. Honestum est autem, ut Episcopi intercessionem his præstent, qui iniqua vi opprimuntur, aut si vidua affligatur, aut pupillus expolietur: si tamen * ista omnia hæc nomina iustam habeant causam, aut petitionem. Si ergo vobis, fratres carissimi, placet, decernite, ne Episcopi ad comitatum accedant, nisi forte hi, qui religiosi Imperatoris literis vel inuitati, vel euocati fuerint. Sed quoniam sæpe contingit, ut ad misericordiam Ecclesiæ confugiant, qui iniuriam patiuntur, aut qui peccantes, in exilio vel insulis damnantur, aut certe quamcumque sententiam excipiunt: subueniendum est his, & sine dubitatione petenda indulgentia. Hoc ergo decernite, si vobis placet. Vniuersi dixerunt: Placet, & constituatur.

IX.

In Gr. VIII.

Osus Episcopus dixit: Hoc quoque prouidentia vestra tractare debet; quia decreuistis, ne Epi-

ANNO
 CHRISTI
 347.

scoporum improbitas nitatur, vt ad comitatum per-
 gant. Quicumque ergo, quales superius memora-
 uimus, preces habuerint, vel acceperint; per diaco-
 num suum mittant: quia persona ministri inuidio-
 sa non est, & quæ impetrauerit, celerius poterit re-
 ferre. * Et hoc consequens esse videtur, vt de qua-
 libet prouincia Episcopi ad eum fratrem & coepi-
 scopum nostrum preces mittant, qui in metropoli
 consistit; vt ille & diaconum eius, & supplicationes
 destinet, tribuens commendatitias epistolas pari
 ratione ad fratres & coepiscopos nostros, qui in il-
 lo tempore in his regionibus & vrbibus morantur,
 in quibus felix & beatus Augustus rempublicam
 gubernat. Si vero habet Episcopus amicos in pala-
 tio, qui cupit aliquid (quod tamen honestum est)
 impetrare; non * prohibetur per diaconum suum
 rogare ac significare his, quos scit benignam inter-
 cessionem sibi absenti posse præstare *.

In Græc. ix.

*prohi-
 beatur

* si tamen
 opportu-
 num fue-
 rit.

X.

Qui vero Romam venerint, sicut dictum est, In Græc. est
 sanctissimo fratri & coepiscopo nostro Romanæ post. pars
 Ecclesiæ preces quas habent, tradant; vt & ipse Can. ix.
 prius examinet, si honestæ & iustæ sunt, & præstet
 diligentiam atque sollicitudinem, vt ad comitatum
 perferantur. Vniuersi dixerunt placere sibi, & ho-
 nestum esse consilium. * Alypius Episcopus dixit: Hæc pars
 Si propter pupillos & viduas, vel laborantes, qui in Græco
 causas non iniquas habent, susceperint peregrina- non habe-
 tionis incommoda, habebunt aliquid rationis: tur.
 nunc vero cum ea postulent præcipue, quæ sine in-
 uidia * hominum, & sine reprehensione esse non

* omniū,

possunt, non necesse est eos ire ad comitatum.

ANNO
CHRISTI
347.

XI.

In Gr. xx.

Gaudentius Episcopus dixit: Ea quæ salubriter
 * prouidistis, conuenientia & æstimationi omniũ,
 & Deo placitura & hominibus, tenere * hæcenus
 firmitatem possunt, si metus huic sententiæ con-
 iungatur. Scimus enim & ipsi, sæpissime propter
 paucorum impudentiam, religiosum sacerdotale
 nomen fuisse reprehensum. Si igitur aliquis contra
 omnium sententiam nisus voluerit ambitioni magis
 placere quam Deo; is debet scire, causis redditis,
 honorem dignitatemque se amissurum. Quod ita
 demum compleri poterit, si vnusquisque nostrum
 ° qui in canali constitutus est, cum progredientem
 Episcopum viderit, inquirat transitum eius, causas
 videat, quo tendat agnoscat: & si quidem eum in-
 uenerit ire ad comitatum, requirat & illud quod
 superius comprehensum est, * ne forte inuitatus sit,
 vt ei facultas eundi permittatur. Si vero vt supe-
 rius memorauit sanctitas vestra, propter desideria
 & ambitiones ad comitatum pergat: neque in literis
 eius subscribatur, neque in communionem recipia-
 tur. Si vobis placet, omnium sententia confirmari
 debet. Vniuersi dixerunt honestum esse, & place-
 re sibi hanc constitutionem.

* nisi in-
uitatus

XII.

Non est in
Græco.

Osius Episcopus dixit: Sed & moderatiõ neces-
 saria est, dilectissimi fratres, ne adhuc aliqui ne-
 scientes quid decretum sit in Synodo, subito ve-
 niant ad ciuitates eas quæ in canali sunt. Debet er-
 go Episcopus ciuitatis ipsius admonere eum, & in-
 struere,

ANNO
 CHRISTI
 347.

struere, vt ex eo loco diaconum suum mittat; ad-
 monitus ipse tamen redeat in parœciam suam.

XIII.

Osius Episcopus dixit^P: Et hoc necessarium ar- In Græc. x.
 bitror, vt diligentissime tractetis, si forte aut diues,
* admini- stratione aut scholasticus de foro, aut ex * administratore E-
 piscopus fuerit postulatus; vt non prius ordinetur,
 nisi ante & lectoris munere, & officio diaconi, aut
 presbyteri fuerit perfunctus; & ita per singulos gra-
 dus, si dignus fuerit, ascendat ad culmen episcopa-
 tus. Potest enim per has promotiones, quæ habebūt
 utiq; prolixum tempus, probari qua fide sit, quave
 modestia, qua grauitate, & verecundia. Et si dignus
 fuerit probatus, diuino sacerdotio illustretur: quia
 conueniens non est, nec ratio vel disciplina pati-
 tur, vt temere & leuiter ordinetur aut Episcopus,
 aut presbyter, aut diaconus, qui neophytus est: ma-
 xime cum & magister gentium beatus Apostolus, 1. Timot. 3.
 b. 6.
 ne hoc fieret, denuntiasse & prohibuisse videatur;
 sed hi, quorum per longum tempus examinata sit
 vita, & merita fuerint comprobata. Vniuersi dixe-
 runt placere sibi hæc.

XIV.

Osius Episcopus dixit: Et hoc quoque statuere In Græc. xi.
 debetis; vt Episcopus, si ex alia ciuitate conuene-
 rit ad aliam ciuitatem, vel ex prouincia sua ad aliam
 prouinciam, & ambitioni magis quam deuotioni
 feruens, voluerit in aliena ciuitate multo tempore
 residere: forte enim euenit Episcopum loci non
 esse tam instructum, neque tam doctum; is vero qui
 aduenit, incipiat contemnere eum, & frequenter
Concil. Tom. 3. D

Concil. E-
liberin. c. 21

facere sermonem, vt dehonestet & infirmet illius personam; ita vt ex hac occasione non dubitet relinquere assignatam sibi ecclesiam, & transeat ad alienam: definite ergo tempus; quia & non recipi Episcopum, inhumanum est; & si diutius resideat, perniciosum est. Hoc ergo ne fiat, prouidendum est. Memini autem superiore Concilio fratres nostros constituisse, vt si quis laicus in ea, in qua commoratur ciuitate, tres Dominicos dies, id est, per tres septimanas non celebrasset conuentum, communionem priuaretur. Si ergo hæc circa laicos constituta sunt; multo magis Episcopum nec licet, nec decet, si nulla sit tam grauis necessitas quæ detineat, vt amplius a suprascripto tempore absens sit ab ecclesia sua. Vniuersi dixerunt placere sibi.

X V.

In Gr. xii.

Osus Episcopus dixit: Quia nihil prætermitti oportet; sunt quidam fratres & coepiscopi nostri, qui non in ea ciuitate resident, in qua videntur Episcopi esse constituti, vel quod paruam rem illic habeant, alibi autem idonea prædia habere cognoscuntur; vel certe affectione proximorum, quibus indulgeant: hætenus permitti eis oportet, vt accedant ad possessiones suas, & disponant vel ordinent fructum laboris sui; vt post tres Dominicas, id est, post tres hebdomadas, si morari necesse est, in suis potius fundis morentur. Aut si est proxima ciuitas, in qua est presbyter, ne sine ecclesia videatur facere diem Dominicum, illuc accedat: vt neque res domesticæ per absentiam eius detrimentum sustineant, & non frequenter veniendo ad ciuitatem, in qua

ANNO
 CHRISTI
 347.

Episcopus moratur, suspicionem iactantiæ & ambitionis euadat. Vniuersi dixerunt placere sibi.

XVI.

Osus Episcopus dixit: Hoc quoque omnibus In Gr. xiii. placeat, vt siue diaconus, siue presbyter, siue quis clericorum ab Episcopo suo communionem fuerit priuatus, & ad alterum perrexerit Episcopum; & scierit ille, ad quem confugit, eum ab Episcopo suo fuisse abiectum: non oportet vt ei communionem indulgeat. Quod si fecerit, sciat se conuocatis Episcopis causas esse dicturum. Vniuersi dixerunt: Hoc statutum & pacem seruabit, & concordiam custodiet.

XVII.

Osus Episcopus dixit: Quod me adhuc mouet, In Gr. xiv. reticere non debeo. Si Episcopus quis forte iracundus (quod esse non debet) cito & aspere commoueatur aduersus presbyterum, siue diaconum suum, & exterminare eum de Ecclesia voluerit; prouidendum est, ne innocens damnetur, aut perdat communionem. Et ideo^a habeat potestatem is qui abiectus est, vt Episcopos finitimos interpellet, & causa eius audiatur, ac diligentius tractetur; quia non oportet ei negari audientiam roganti. Et ille Episcopus, qui aut iuste aut iniuste eum abiecit, patienter accipiat, vt negotium discutiatur: vt vel probetur sententia eius a plurimis, vel emendetur. Tamen priusquam omnia diligenter & fideliter examinentur, eum qui fuerit a communionem separatus, ante cognitionem nullus alius debet præsumere, vt^{*} communioni societ. Hi vero qui con-

* recipiat, &

ueniunt ad audiendum, si viderint clericorum esse
 * fastidium & superbiam, quia iam non decet, vt E-
 piscopus iniuriam, vel contumeliam patiat, * se-
 uerioribus eos verbis castigent, vt obediant hone-
 sta præcipienti Episcopo: quia sicut ille clericis sin-
 cerum exhibere debet amorem caritatis, ita quo-
 que vicissim ministri infucata debent Episcopo suo
 exhibere obsequia.

ANNO
CHRISTI
347-
* fastigiū
* auste-
rioribus

XVIII.

Caput istud
Græce non
exstat.

Ianuarius Episcopus dixit: Illud quoque statuat
 sanctitas vestra, vt nulli Episcopo liceat alterius E-
 piscopi ciuitatis ministrum ecclesiasticum sollicita-
 re, & in suis parochiis ordinare. Vniuersi dixerunt,
 Placet: quia ex his contentionibus solet nasci dif-
 cordia; & ideo prohibet omnium sententia, ne quis
 hoc facere audeat.

XIX.

In Gr. xv.

Osius Episcopus dixit: Et hoc vniuersi consti-
 tuimus, vt quicumque ex alia parochia voluerit a-
 lienum ministrum sine consensu Episcopi ipsius &
 sine voluntate ordinare, non sit rata ordinatio e-
 ius. Quicumque autem hoc vsurpauerit, a fratri-
 bus & coepiscopis nostris & admoneri debet, &
 corrigi.

XX.

In Gr. xvi.

Aetius Episcopus dixit: Non ignoratis quanta
 & qualis sit Thessalonicensium ciuitas. sæpe ad eam
 veniunt ex aliis regionibus presbyteri & diaconi, &
 non sunt contenti breui tempore morari, sed aut
 resident ibi, aut certe vix post longa spatia ad sua
 redire coguntur. Vniuersi dixerunt: Ea tempora,

ANNO
 CHRISTI
 347.

quæ constituta sunt circa Episcopos, & circa has personas, obseruari debent.

X X I.

Osus Episcopus dixit: Suggestente fratre & coepiscopo nostro Olympio, etiam hoc placuit; vt si aliquis vim perpeffus est, & inique expulsus pro disciplina & Catholica * confessione, vel pro defensione veritatis, effugiens pericula, innocens & deuotus ad aliam venerit ciuitatem, non prohibeatur immorari, quamdiu aut redire possit, aut iniuria eius remedium acceperit: quia durum est, eum qui persecutionem patitur, non recipi: etiam & larga beneuolentia, & humanitas ei est exhibenda. Omnis Synodus dixit: Vniuersa quæ constituta sunt, Catholica Ecclesia in vniuerso orbe diffusa custodiet.

^f Et subscripserunt qui conuenerant Episcopi omnes diuersarum prouinciarum, sic: Ego N. Episcopus ciuitatis N. & prouinciæ N. ita credo, sicut supra scriptum est.

C A N O N E S
 CONCILII SARDICENSIS,

Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

I.

OSIUS Episcopus dixit: Non minus mala consuetudo, quam perniciofa corruptela funditus eradicanda est; ne cui liceat Episcopo de sua ciuitate ad aliam transire. Manifesta est enim causa, qua hoc facere tentant; cum nullus in hac re inuentus sit Episcopus, qui de maiore ciuitate

D iij

ad minorem transferit. Vnde apparet, avaritiæ eos ardore inflammari, & ambitioni seruire, & vt dominationem exercent. Si ergo omnibus placet, huiusmodi pernicies austerius vindicetur, nec laicam communionem habeat qui talis est. Vniuersi dixerunt: Placet. Osius Episcopus dixit: Etiam si talis aliquis extiterit temerarius, vt forsitan excusationem afferat, quod populi literas acceperit; cum manifestum sit, præmio & mercede paucos, qui sinceram fidem non habent, potuisse corrumpi, vt clamarent in Ecclesia, & ipsum petere viderentur Episcopum: omnino has fraudes damnandas esse arbitror, ita vt nec laicam communionem in fine accipiat talis. Quod si vobis omnibus placet, statuite. Vniuersi dixerunt: Placet.

I I.

Osius Episcopus dixit: Illud quoque statutum fit, vt Episcopus de sua prouincia ad aliam prouinciam, in qua sunt Episcopi, non transeat, nisi forte a fratribus suis inuitatus; ne videamur ianuam caritatis claudere.

I I I.

Osius Episcopus dixit: Prouidendum est etiam, vt si in aliqua prouincia forte aliquis Episcopus contra fratrem suum Episcopum litem habuerit; ne vnus e duobus ex alia prouincia aduocet Episcopos ad iudicium.

I V.

Osius Episcopus dixit: Quod si aliquis Episcopus adiudicatus fuerit in aliqua causa, & putat se bonam causam habere, vt iterum iudicium reno-

ANNO
 CHRISTI
 347.

* in pro-
 pinquo
 moran-
 tur.

uetur; si vobis placet, sancti Petri Apostoli memo-
 riam honoremus, vt scribatur vel ab his qui exami-
 nauerunt, vel etiam ab aliis Episcopis qui * in pro-
 uincia proxima morantur, Romano Episcopo. Et
 si iudicauerit renouandum esse iudicium, renoue-
 tur, & det iudices. Si autem probauerit talem cau-
 sam, vt ea non refricentur quæ acta sunt; quæ de-
 creuerit Romanus Episcopus, confirmata erunt. Si
 ergo hoc omnibus placet, statuatur. Synodus re-
 spondit: Placet.

V.

Gaudentius Episcopus dixit: Addendum est,
 si placet, huic sententiæ, quam plenam sanctita-
 te protulistis; vt cum aliquis Episcopus depositus
 fuerit eorum Episcoporum iudicio, qui in vici-
 nis commorantur locis, & proclamauerit agen-
 dum sibi negotium in vrbe Roma; alter Episco-
 pus in eadem cathedra, post appellationem eius
 qui videtur esse depositus, omnino non ordinetur,
 nisi causa fuerit in iudicio Romani Episcopi deter-
 minata.

VI.

Osius Episcopus dixit: Si contigerit in vna pro-
 uincia, in qua fuerint plurimi Episcopi, vnum forte
 remanere Episcopum; ille vero per negligentiam
 noluerit ordinare Episcopum, & populi * conuen-
 rint: Episcopi vicinæ prouinciæ debent illum con-
 uenire Episcopum, qui in eadem prouincia mora-
 tur, & ostendere quod populi petant sibi rectorem,
 & hoc iustum esse, vt & * ipse veniat, & cum eo or-
 dinent Episcopum. Quod si conuentus literis ta-

* conuen-
 rint Epi-
 scopos vi-
 cinæ pro-
 uinciæ,
 debere il-
 lum prius
 conueni-
 ri Episco-
 pum
 * ipsi ve-
 niant

cuerit & dissimulauerit, nihilque responderit: tunc satisfaciendum esse populis, vt veniant ex vicinis prouinciis, & ordinent Episcopum. Iterum, licentia ordinandi Episcopum danda passim non est. Si enim subito aut vicus aliquis, aut modica ciuitas, cui satis est vnus presbyter, voluerit sibi Episcopum ordinari, ad hoc, vt vilescat nomen Episcopi, & summi honoris auctoritas: non debent illi ex alia prouincia inuitati facere Episcopum, nisi aut in ciuitatibus quæ Episcopos habuerunt, aut si qua tam populosa est ciuitas vel locus, qui mereatur habere Episcopum. Synodus respondit: Placet.

VII.

Osus Episcopus dixit: Et hoc placuit, vt si Episcopus accusatus fuerit, & omnes iudicauerint congregati Episcopi regionis ipsius, & de gradu suo eum deiecerint; si appellauerit qui deiectus videtur, & confugerit ad beatissimum Romanæ Ecclesiæ Episcopum, & voluerit se audiri: si iustum putauerit, vt renouetur examen, scribere his Episcopis dignetur Romanus Episcopus, qui in finitima & propinqua altera prouincia sunt, vt ipsi diligenter omnia requirant; & iuxta fidem veritatis definiant. Quod si is qui rogat causam suam iterum audiri, deprecatione sua mouerit Episcopum Romanum, vt de latere suo presbyteros mittat; erit in potestate ipsius quid velit, & quid æstimet. Si decreuerit mittendos esse, qui præsentibus cum Episcopis iudicent, vt habeant etiam * auctoritatem personæ illius, a quo destinati sunt; erit in eius arbitrio. Si vero crediderit sufficere Episcopos

* potestatem

ANNO
 CHRISTI
 347.

piscopos comprouinciales, vt negotio terminum imponant, faciet quod sapientissimo consilio suo iudicauerit.

VIII.

Osus Episcopus dixit: Importunitatis nostræ nimia frequentia, & iniustæ petitiones fecerunt, nos non tantam habere gratiam, aut fiduciam, dum quidam non cessant ad comitatum ire Episcopi, & maxime Afri; qui (sicuti cognouimus) sanctissimi fratris & coepiscopi nostri Grati salutaria consilia spernunt atque contemnunt, & non solum ad comitatum multas & diuersas Ecclesiæ non profuturas perferunt causas, vt fieri solet, aut oportet, vt aut pauperibus, aut viduis, aut pupillis subueniatur; sed & dignitates sæculares, & administrationes

* quaf-
 dam

* quibusdam postulant. Hæc itaque prauitas olim non solum murmuraciones, sed & scandala excitat. Honestum est autem, vt Episcopus intercessionem suam his præstet, qui aliqua iniqua vi opprimuntur, aut si vidua affligatur, aut pupillus expolietur: tamen & ista omnia, si iustam habeant causam & petitionem. Si vobis ergo, fratres carissimi, placet, decernite, ne Episcopi ad comitatum accedant, nisi forte hi, qui religiosissimi Imperatoris literis vel inuitati fuerint, vel vocati. Sed quoniam sæpe contingit, vt ad misericordiam Ecclesiæ confugiant, qui iniuriam patiuntur, & qui peccantes in exilium vel insulas damnantur, aut certe quamcumque sententiam suscipiunt: ideo subueniendum est his, & sine dubitatione eis petenda per Ecclesiam indulgentia. Si vero hoc vobis placet, statuatur. Vniuersi

dixerunt : Placet , & constituatur.

ANNO
CHRISTI
347.

IX.

Osius Episcopus dixit : Hæc quoque prudentia vestra tractare debet ; vt quia decreuistis , ne Episcopi improbitas notetur ad comitatum pergen- do : quicumque ergo , quales superius memoraui- mus , preces habuerint vel acceperint , per diaconum suum mittant ; quia persona ministri non erit inuidiosa , & quæ celerius poterit quæ impetrauerit referre. Et hoc consequens esse videtur , vt vnusquisque qui preces habuerit , eas ad fratres & coepiscopos nostros , qui in maxima ciuitate , id est , qui in metropoli consistunt , mittat ; & illi per suos diaconos destinent , tribuendo commendatitias epistolas pari ratione ad fratres & coepiscopos nostros , qui illo tempore in his regionibus & vrbibus morantur , in quibus felix & beatus Augustus rempublicam gubernat. Si vero habet quis Episcoporum amicos in palatio , qui cupit aliquid (quod tamen honestum est) impetrare ; non prohibeatur per diaconum suum rogare , & significare eis , quos scit benigna intercessione sibi absenti posse præstare. Qui vero Romam venerit , sicut dictum est , sanctissimo fratri & coepiscopo nostro Romanæ Ecclesiæ preces , quas habet , tradat , vt & ipse prius examinet , si honestæ & iustæ sunt , & præstet diligentiam atque sollicitudinem , vt ad comitatum perferantur. Vniuersi dixerunt placere sibi , & honestum esse consilium.

X.

Alypius Episcopus dixit : Si propter pupillos &

ANNO
CHRISTI
347.

viduas, vel laborantes, qui causas non iniquas habent, susceperint peregrinationis incommoda, habebunt aliquid iustæ rationis: nunc vero cum ea postulent, quæ sine invidia omnium & reprehensione esse non possunt, non necesse est eos ire ad comitatum.

XI.

Gaudentius Episcopus dixit: Ea quæ salubriter
^{* prau-} * prouidistis conuenienti æstimatione, omnium-
^{-ditis} que Deo placitura & hominibus, tenere hæctenus fortitudinem possunt, si metus huic sententiæ coniungatur. Scimus enim etiam ipsi, sæpissime propter paucorum imprudentiam sacrum ac religiosum sacerdotale nomen fuisse reprehensum. Si igitur contra omnium sententiam aliquis nisus, voluerit ambitioni magis placere quam Deo, is debet scire, causis redditis, honorem atque dignitatem se amissurum. Hoc autem sciri & comperiri poterit, si vnusquisque nostrum qui in canali constitutus est, cum progredientem Episcopum viderit, inquirat transitum eius, causas videat, quo tendit agnoscat. Et si quidem eum agnouerit ire ad comitatum, requirat illud quod superius comprehensum est, ^{* nisi} * ne forte inuitatus sit, vt ei facultas eundi permittatur. Si vero (vt superius meminit sanctitas vestra) propter desideria & ambitiones ire ad comitatum tentauerit, neque literis eius subscribatur, neque in communionem recipiatur. Si vobis placet, omnium sententia confirmari debet. Vniuersi dixerunt, hoc honestum esse, & placere constitutionem.

XII.

Osus Episcopus dixit: Sed & moderatio est necessaria, dilectissimi fratres, ne adhuc quidam nescientes quid decretum sit in Synodo, subito veniant ad ciuitates eas, quæ in canali sunt: debet Episcopus ciuitatis ipsius admonere & instruere illum, * & ex eo loco ille mittat diaconum; admonitus tamen ipse redeat ad parochiam suam. * vt

XIII.

Osus Episcopus dixit: Necessarium arbitror, vt diligentissime * tractetis, si forte aut diues, aut scholasticus de foro, aut ex * administratore Episcopus fuerit postulatus, non prius ordinetur, nisi ante & lectoris munere, & officio diaconi, & presbyteri fuerit perfunctus; & ita per singulos gradus, si dignus fuerit, ascendat ad culmen episcopatus. Potest enim per has promotiones, quæ habent vtique prolixum tempus, probari qua fide sit, quave modestia, & grauitate, & verecundia. Et si dignus fuerit probatus, diuino sacerdotio illustretur. Nam nec conueniens est, nec * ratio nec disciplina patitur, vt temere ac leuiter ordinetur aut Episcopus, aut presbyter, aut diaconus, qui neophytus est: maxime cum beatissimus Apostolus magister gentium, ne hoc fieret, denuntiasse & prohibuisse videatur; sed hi, quorum per longum tempus examinata sit vita, & merita comprobata. Vniuersi dixerunt placere sibi hæc. * ratio discipline

1. Timot. 3. b

XIV.

Osus Episcopus dixit: Hoc quoque statuere debetis; vt Episcopus, ex alia ciuitate cum venerit

ANNO
 CHRISTI
 347.

ad aliam ciuitatem, vel ex prouincia sua ad aliam prouinciam, & ambitioni magis seruiat, quam deuotioni; ita vt si voluerit in aliena ciuitate multo tempore residere, & contingat vt Episcopus ciuitatis ipsius non tam instructus sit, nec tam doctus; is vero qui aduenit, incipiat contemnere eum, & frequenter facere sermonem, vt dehonestet & deformet illius personam: qua occasione fit, vt non dubitet relinquere sibi assignatam ecclesiam, & transire ad alienam: definite ergo tempus; quia & non recipi Episcopum, inhumanum est; & diutius residere, perniciosum. Ne fiat ergo hoc, prouidendum est. Memini autem superiore Concilio fratres nostros constituisse, vt si quis laicus in ea qua commoratur ciuitate, tres Dominicas, id est, per tres septimanas non celebrasset conuentum, communionem priuaretur. Si ergo hæc circa laicos constituta sunt; tanto magis nec licet, nec decet vt Episcopus, si nullam tam grauem habet necessitatem, nec tam difficilem rationem, tamdiu desit ab Ecclesia, ne populum contristet. Vniuersi dixerunt placere sibi.

XV.

Osus Episcopus dixit: Quia nihil prætermitti oportet; sunt quidam fratres & coepiscopi nostri, qui non in ea ciuitate possident, in qua Episcopi videntur esse constituti, vel certe paucam rem ibi, alibi autem idonea prædia habere noscuntur, vel affectiones proximorum, quibus indulgeant: hætenus autem eis permitti oportet, vt accedant ad possessiones suas, & disponant vel ordinent fructum laboris sui; vt post tres Dominicas, id est, post tres

* refi-
 dent.

E iij

septimanas, si morari necesse est, in suis potius fundis morentur. Et si est proxima ciuitas, in qua presbyter est, ne sine Ecclesia facere videatur diem Dominicum, illuc accedat: vt nec res eius domesticæ per absentiam eius detrimentum sustineant, & non frequenter veniendo ad aliam ciuitatem, in qua est Episcopus, suspensionem iactantiæ & ambitionis incurrat. Vniuersi dixerunt placere sibi.

XVI.

Osus Episcopus dixit: Si hoc quoque omnibus placet, vt siue diaconus, siue presbyter, siue quis clericorum ab Episcopo suo communionem fuerit priuatus, & ad alterum perrexerit Episcopum; & scierit ille, ad quem confugerit, eum ab Episcopo suo fuisse abiectum: non oportet vt ei communionem indulgeat. Quod si fecerit, sciat se conuocatis Episcopis causas esse dicturum. Vniuersi dixerunt: Hoc statutum & pacem seruabit, & concordiam custodiet.

XVII.

Osus Episcopus dixit: Quod me adhuc mouet, reticere non debeo. Si Episcopus quis forte iracundus (quod esse non debet) citò aut aspere commoueatur aduersus presbyterum, aut diaconum suum, & exterminare eum de Ecclesia voluerit; prouidendum est, ne innocens damnetur, aut perdat communionem. Et ideo habeat potestatem qui deiectus est, vt finitimos Episcopos interpellet, & causa eius audiatur, & diligentius tractetur; quia non oportet ei negari audientiam roganti. Et ille Episcopus, qui aut iuste aut iniuste eum deiecit; patienter accipiat, vt negotium discutiatur: vt vel

ANNO
 CHRISTI
 347.

probetur sententia eius a plurimis, vel emendetur. Tamen priusquam omnia diligenter & fideliter fuerint examinata, eum qui fuerit a communione separatus, nullus alius debet præsumere vt recipiat, & communioni societ. Qui autem conuenerint ad audiendum, si clericorum esse fastigium viderint & superbiam, quia non decet vt Episcopus aut iniuriam aut contumeliam patiatur, austerioribus eos verbis castigent, vt obediant honesta præcipienti Episcopo: quia sicut ille sincerum amorem debet clericis exhibere caritatis, ita quoque vicissim ministri infucata debent Episcopo suo exhibere obsequia.

XVIII.

Ianuarus Episcopus dixit: Illud quoque sanctitas vestra statuat, vt nulli Episcopo liceat alterius ciuitatis hominem ecclesiasticum sollicitare, & in sua diocesi ordinare clericum; quia ex his contentionibus solent nasci discordiæ: & ideo prohibeat omnium sententia, ne quis hoc facere audeat.

XIX.

Osus Episcopus dixit: Et hoc vniuersi constituimus, vt quicumque ex alia parochia voluerit alienum ministrum sine consensu Episcopi ipsius & sine voluntate ordinare, non sit rata ordinatio eius. Quicumque autem hoc vsurpauerit, a fratribus & coepiscopis nostris & admoneri debet, & corrigi.

XX.

Aetius Episcopus dixit: Non ignoratis quanta & qualis sit Thessalonicensium ciuitas. Sæpe enim

ad eam veniunt ex aliis regionibus presbyteri & diaconi, & non sunt contenti vt breui tempore morerentur, & aut resident ibi, aut certe vix post longa spatia ad sua redire coguntur. Vniuersi dixerunt: Ea tempora, quæ constituta sunt circa Episcopos, & erga horum personas, obseruari debent.

X X I.

Osus Episcopus dixit: Suggestente fratre & coepiscopo nostro Olympio, hoc etiam placuit, vt si aliquis vim perpeffus est, & inique pulsatus pro disciplina vel Catholica confessione, vel defensione veritatis, fugiens pericula, innocens & deuotus ad aliam venerit ciuitatem, non prohibeatur immorari, quamdiu aut redire potuerit, aut iniuria eius remedium acceperit. Durum est enim, qui persecutiones patitur non recipi. Etiam & larga beneuolentia, & humanitas ei est exhibenda.

Inter ceteros qui subscripserunt huic Synodo, referuntur sequentes.

Osus ab Hispania, Episcopus ciuitatis Cordubensis.	Maximus a Tuscia, de Luca.
Vincentius de Capua.	Porphyrius a Macedonia, de Philippis.
Calepodius Neapolitanus.	Marcellus a Macedonia, de An-cyra Galatiæ.
Athanasius Episcopus ciuitatis Alexandriae magnæ.	Eutherius * a Procia, de Candos. * ciuit. Prochitz
Ianuarius Episcopus Bencuentanus.	Afclepius a Palæstina, de Gaza.
Anianus ab Hispania, de Castulona.	Moschus a Thessalia, de Thebis.
Florentinus ab Hispaniis, de Emerita.	Bassus a Macedonia, de Diocletianopoli.
Domitianus ab Hispaniis, de Asturica.	Protogenes a Dacia, de Sardica.
Castus ab Hispaniis, de Cæsar Augusta.	Dioscorus, * de Thracia. * Thracia.
Prætextatus ab Hispaniis, de Barcilona.	Hymenæus a Thessalia, * de Phrata. * ciuit. Cyperæ.
	Lucius a Thracia, * de Caniopoli. * Adri-anopoli.
	* Lucius ab Italia, de Verona. * Lucil-lus.
	Euagrius a Macedonia, de Hera-cleanopoli.

Diony-

ANNO CHRISTI 347.
 * Helice.
 * Thebe-
 ceptapo-
 leos.
 * ab A-
 chaia, de
 Blatea.

Dionysius ab Achaia, * de Helide.
 Iulius ab Achaia, * de Thebese.
 Athenodorus * a Dacia, de Bla-
 cena.
 Diodorus ab Asia, de Tenedo in-
 sula.
 Alexander a Thessalia, de Larissa.
 Actius a Macedonia, de Thessa-
 lonica.
 Vitalis a Dacia ripensi, de Aquis.
 Paregorius a Dardania, de Scu-
 pis.
 * Mara-
 thonensis.
 * a Dacia,
 de Naxo.
 * Parthe-
 nopoli.

Trypho ab Achaia, * de Macarce.
 Gauderius * ab Achaia, de Naifo.
 Ionas a Macedonia, * de Parte-
 copoli.
 Alypius ab Achaia, de Megaris.
 Macedonius a Dardania, de Vl-
 pianis.
 Caluus a Dacia ripensi, de Castro
 Martis.
 Fortunatianus ab Italia, de Aquis-
 leia.
 Proftarcus ab Achaia, de Patris.

Heliodorus ciuitatis Nicopolis.
 Eutherius a Pannoniis.
 Arius a Palaestina.
 * Asterius de Arabia. * Asturius
 Chocras ab Achaia.
 Stercorius ab Apulia, de Canusio.
 Irenaeus ab Achaia, de Secoro.
 Martyrius ab Achaia, de Neapoli.
 Seuerus ab Italia, de Rauenna.
 Ursacius ab Italia, de Brixia.
 Protasius ab Italia, de Mediolano.
 Marcus ab Asia, * de Sciscia. * Ciffa.
 Verissimus a Gallia, de Lugduno.
 Valens a Dacia ripensi, Scytho-
 politanus.
 Palladius a Macedonia, de Dio.
 Gerontius a Macedonia, * de * ciuit. Betti.
 Brebi. al. Berox.
 Alexander ab Achaia, * de Mo- * Maronez.
 reniis.
 Euty chius ab Achaia.
 Tychius ab Asia, de Methonis.
 Zofimus a Macedonia, * de Li- * Lichnidi.
 gnedo.

SYNODI SARDICENSIS

EPISTOLA

AD IULIVM VRBIS ROMÆ EPISCOPVM.

QVOD semper credidimus, etiam nunc sentimus: ex-
 perientia enim probat & confirmat, quæ quisque
 auditione audiuit. Verum est enim quod beatissimus ma-
 gister gentium Paulus Apostolus de se locutus est: *An
 experimentum quæritis eius qui in me loquitur Christus?* Quam-
 quam utique, quia in ipso Dominus Christus habita-
 uit, dubitari non possit Spiritum sanctum per animam
 eius locutum, & organum corporis personasse. Et tu ita-
 que, dilectissime frater, corpore separatus, mente con-
 cordi ac voluntate adfuiisti: & honesta fuit & necessaria
 excusatio absentiae, ne aut lupi schismatici furtum face-
 rent & raperent per insidias, aut canes haeretici rabido fu-
 rore exciti infani oblatrarent, aut certe serpens diabolus
 blasphemiarum venenum effunderet. Hoc enim opti-

Concil. Tom. 3.

F

mum & valde congruentissimum esse videbitur, si ad caput, id est, ad Petri Apostoli sedem de singulis quibusque prouinciis Domini referant sacerdotes. Quoniam ergo vniuersa quæ gesta sunt, quæ acta, quæ constituta, & chartæ continent, & viuæ voces carissimorum fratrum & compresbyterorum nostrorum Archidami & Philoxeni, & carissimi filii nostri Leonis diaconi, verissime & fideliter exponere poterunt; pene superuacuum videatur, eadem his literis inferere. Patuit apud omnes qui conuenerunt ex partibus Orientis, qui se appellant Episcopos; quamquam sint ex his certi auctores, quorum sacrilegas mentes Ariana hæresis pestifero tinxit veneno; diu tergiversatos propter diffidentiam ad iudicium venire noluisse, tuamque & nostram reprehendere communionem, quæ nullam habebat culpam, quia non solum octoginta Episcopis testantibus de innocentia Athanasii pariter credidimus; sed & conuenti per presbyteros tuos & per epistolam, ad Synodum quæ futura erat in vrbe Roma, venire noluerunt: & satis erat iniquum, illis contemnentibus, tot sacerdotibus testimonium perhibentibus, Marcello & Athanasio denegare societatem. Tria fuerunt quæ tractanda erant. nam & ipsi religiosissimi Imperatores permiserunt, vt de integro vniuersa discussa disputarentur; & ante omnia de sancta fide, & de integritate veritatis, quam violauerunt: secunda de personis, quas dicebant esse deiectas de iniquo iudicio, vt si potuissent probare, iusta fieret confirmatio: tertia vero quæstio, quæ vere quæstio appellanda est, quod graues & acerbas iniurias, intolerabiles etiam & nefarias contumelias ecclesiis fecissent, cum raperent Episcopos, presbyteros, diaconos, & omnes clericos in exilium mitterent, ad deserta loca transfunderent, fame, siti, nuditate, & omni egestate necarent; alios clausos carcere, squalore & putore conficerent, nonnullos ferreis vinculis, ita vt ceruices eis arctissimis circulis strangularentur: denique ex ipsis quidam vinciti, in eadem iniusta defecerunt pœna: quorum ambigi non potest martyrio gloriosam mortem exitisse. adhuc quoque audent quosdam retinere: nec vlla causa fuit criminis, nisi quod repugnarent, & clamarent quod execrarentur Arianam & Eusebii hæresim, & nollent habere cum talibus

ANNO
 CHRISTI
 347.

communione; iis autem qui secum sentire maluerunt, prodesse; & qui ante fuerant deiectioni, non solum recepti sunt, sed etiam ad clericalem dignitatem promoti, & receperunt præmium falsitatis. Quid autem de impiis & de imperitis adolescentibus Vrsacio & Valente statutum sit, accipe beatissime frater. Quia manifestum erat hos non cessare adulterinæ doctrinæ lethalia semina spargere, & quod Valens relicta ecclesia aliam inuadere voluisset eo tempore, quo seditionem commouit, vnus ex fratribus nostris qui fugere non potuit * Viator, obrutus & conculcatus, in eadem Aquileiensium ciuitate die tertia defecit. causam vtique mortis præbuit Valens, qui perturbauit, qui sollicitauit. Sed ea quæ beatissimis Augustis significauimus, cum legeritis, facile peruidebitis, nihil nos prætermisisse, quantum ratio patiebatur: & ne molesta esset longa narratio, quæ fecissent & commisissent, insinuamus. Tua autem excellens prudentia disponere debet, vt per tua scripta, qui in Sicilia, qui in Sardinia, & in Italia sunt fratres nostri, quæ acta sunt, & quæ definita, cognoscant; & ne ignorantes eorum accipiant literas communicatorias, quos * extra episcopatum iusta sententia declarauit. Perseuerent autem Marcellus, Athanasius, & Aselepius in nostra communione, quia obesse eis non poterat iniquum iudicium, & fuga & tergiuersatio eorum, qui ad iudicium omnium Episcoporum, qui conuenimus, venire noluerunt. Ceterum, sicuti superius commemorauimus, plena relatio fratrum, quos sincera caritas tua misit, vnanimitatem tuam perdocebit. Eorum autem nomina, qui pro facinoribus suis deiectioni sunt, subiicere curauimus, vt sciret eximia grauitas tua, qui essent communione priuati, vt ante prælocuti sumus. Omnes fratres & coepiscopos nostros literis tuis admonere digneris, ne epistolas, id est, literas communicatorias eorum accipiant.

et. iusta
 sententia
 degradauit.

Nomina hæreticorum.

Vrsacius a Singiduno, Valens a Murfa, Narcissus a Neronopoli, Stephanus ab Antiochia, Acacius a Cæsarea, Menophanes ab Epheso, Georgius a Laodicea.

Et subscripserunt Episcopi qui supra.

Concil. Tom. 3.

F ij

EPISTOLA CONCILII ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝ
Sardicenfis ad Ecclesiam Alexandrinam.Σαρδική συναχθείσης συνόδου,
τῆς ἐκκλησίας Ἀλεξανδρέων.Ex Athan.
apol. 2.
Baron. an.
347. n. 26.

Sacra Synodus per gratiam Dei Sardica congregata, e Roma, Hispaniis, Gallijs, Italia, Africa, Sardinia, Pannonijs, Mysijs, Dacia, Norico, Tuscia, Dardania, & secunda Dacia, Macedonia, Thessalia, Achaia, Epiro, Thracia, Rhodope, Palestina, Arabia, Creta, Aegypto, presbyteris & diaconis, & uniuersae Ecclesiae Dei per Alexandrinam parochiam, dilectis fratribus, in Domino salutem.

Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ καὶ θεὸς χάριν ἐν ἡμῶν Σαρδικῆ συναχθείσει, ἀπὸ Ρώμης, καὶ Σπανιῶν, Γαλλιῶν, Ἰταλίας, Ἀφρικῆς, Σαρδινίας, Γαυνοιῶν, Μισσιῶν, Δακίας, Νωερίου, Τουσιίας, Δαρδανίας, ἄλλης Δακίας, Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ἀχαΐας, Ἠπείρου, Θράκης, ἔ Ροδόπης, ἔ Γαλασιῶν, καὶ Ἀραβίας, καὶ Κρήτης, ἔ Αἰγύπτου, πρεσβυτέρους, καὶ διακόνους, ἔ πάση τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς θεοῦ, τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παροικουσῆς, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

ETIAM antequam acciperemus literas vestrae religionis, non ignotum id nobis, sed prorsus compertum erat, antesignanos infausti nominis Arianorum multa & grauia, sed tamen magis in exitium suarum animarum, quam in Ecclesiam molitos esse. Ea enim eorum ars & vafricies fuit, semperque huius pestiferi propositi fuere, vt omnes vbique orthodoxae fidei homines, & Catholicæ Ecclesiae doctrinam a patribus traditam seruantes, exagitent & persequantur. Quorum nonnullos falsis criminibus circumuenerunt, alios extra fines suos relegarunt, alios in ipsis suppliciis absumperunt: certe fratris nostri & coepiscopi Athanasii innocentiam vi & tyrannide circumuenire, & opprimere conati sunt, nulla in eius iudicio neque fedulitate, neque fide, ne-

ΚΑΙ πρὶν μὲν λαβεῖν ἡμᾶς τὰ γράμματα τῆς διαλαθείας ὑμῶν, ἐκ ἡγεοσύμῃ, ἀλλὰ φανερόν ἡμῖν ἦν, ὡς ὅτι ὁ τῆς δυσωνύμου τῆς Ἀρειανῶν αἵρέσεως προσάτι πολλὰ καὶ θειὰ, μᾶλλον ἢ ἐπὶ ὀλέθρου τῆς ἐαυτῶν ψυχῆς, ἡ καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐμνηχανῶτο. αὐτῶν γὰρ ἡ αὐτῶν ἡ τέχνη καὶ πανουργία, τῶν αἰετῶν τῆς θανατηφόρου γερόνασι προσέτις, ὅπως πάντας τῶν ὁπουδήποτε τυχεύοντες τῆς ὀρθῆς δόξης, καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας διδασκαλίαν κατέργοντες, τὸ πρῶτον πατέρον αὐτοῖς πρᾶξασαν, ἀσπυδαζῶσιν ἐλαύνειν ἔ διώκειν. τῶν μὲν γὰρ πλάσις ἐκλήμασιν ὑπέβαλλον, ἄλλους εἰς ἕσπερον ἀπέτελλον, ἄλλους ἐν αὐταῖς τῆς ἡμετέρας κατεπόρου ἀμέλει καὶ τῆς ἀδελφῶν καὶ συνεπισκόπου ἡμῶν Ἀθανασίου τὸ καθαρότητα βία ἔ τυραννίδι συλλαβέσθαι ἀσπυδαζῶσιν ἔ διὰ τῶν ἔτε ὀμιλήσας, ἔτε μὲν πίστεως, ἔτε ὅλων δι-

ANNO
 CHRISTI
 347.

καμα γέγονεν ἡ ἀπὸ κείνων κρίσις. διό-
 τερ ἔδεδε παρρουῶντες οἷς ἐδράμα τούργη-
 σαν, οὐδὲ οἷς ἐδρύλλησθε κατ' αὐτῶν, ἀλλὰ
 (ἐδραροῦντες ὡς οὐ δυνάμεθα) ἀπὸ πύ-
 των ἀποδείξας ἔχον ἀληθεῖς, περιόντες
 εἰς τὴν Σαρδῶν πόλιν, ἐκ ἠδέλησαν εἰς
 τὴν συνόδον πάντων τῶν ἀγίων ἐπισκό-
 πων ἀπαντήσαι. ἐν δὲ τούτου φανερά
 καὶ δικαία κατέστηκεν ἡ κρίσις τῶν ἀδελ-
 φῶν καὶ συνεπισκόπου ἡμῶν Ἰουλίου. οὐ
 γὰρ ἀσχεπὶ βεβούλωται, ἀλλὰ (ἐ μετ'
 ἐπιμελείας ὤρεσεν, ὥστε μηδὲ ὅλως
 διαστάσαι ἀπὸ Ἀθανασίου· εἶχε γὰρ ἐπι-
 σκόπων ὁδοήκωντα ἀληθεῖς μὲν πλείους·
 εἶχε καὶ τῶν δικαίων, ὅτι διὰ τῶν ἀγα-
 πητῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν πρεσβυτέ-
 ρων ἐαυτῶν, (ἐ διὰ ζεαυμάτων μετώ-
 δωσθε τὸν ἀπὸ Εὐσεβίου, τὸν ἐκ ἐπι-
 κρίσεως, ἀλλ' ἐπὶ βία μᾶλλον ἐπερειδο-
 μένοις. ὅθεν (1) πάντας ἀπὸ πάντων ἐπι-
 σκοποὶ τὴν κοινωσίαν Ἀθανασίου ἐβε-
 βώωσαν διὰ τὴν καθαρότητα αὐτῶν. κα-
 κῆνον δὲ ἡμῶν ἢ ἀγάπη σωροῦ τῶν ἐπι-
 σκόπων εἰς τὴν ἀγίαν συνόδον τὴν ἐν Σαρδι-
 κῇ συναχθεῖσαν ἀφ' ἑαυτῶν, τότε δὲ κα-
 τὰ πρεσβυτέρων, (ἐ διὰ ζεαυμάτων, (ἐ
 διὰ ἀγαθῶν ἐπιτολῶν ὑπομνήθη-
 σαν (2) τῆς ἐώας, καὶ ἐκλήθησαν ἀπὸ
 ἡμῶν ὡς ἀφ' ἑαυτῶν. ἀλλ' ἐκεῖνοι ὑπὸ τῆ
 συνειδήσεως κατεγινώσκόμενοι, ἀπρε-
 πέσι χρώμενοι παροφάσεις, Φυροδι-
 κείν ἠρξάμενοι ἠξίως γὰρ (3) ἀθῶν ὡς
 ὑποβίθων ἀπὸ τῆς ἡμετέρας κοινωσίας
 ἐκβάλλεσθαι, οὐ σωροῦντες ὡς ἀπρε-
 πέσι, μᾶλλον δὲ ἀδυνάτων ἢ τῶν. καὶ
 πᾶσι ὑπομνήματα ἢ τὰ ἐν τῷ Μαρεώτη
 γυμνάσιον ὑπὸ παμπληθῶν καὶ ὁμιλι-
 σάτων ἰνῶν νεωτέρον, οἷς ἐκ αὐτῶν ἐ-
 πίστασεν οὐδὲ (4) πύργον βαθμὸν τῆ
 κλήρου, συνέστηκε καὶ μονομέρειαν πε-

que iustitia adhibita. Iam ergo
 diffisi suis fabulis, & vanis ru-
 moribus, ac etiam intuentes,
 quam non possent de iis rebus
 vera documenta afferre, cum
 essent in vrbe Sardica, non au-
 si sunt in Concilio sanctorum
 Episcoporum apparere. Qua
 ex re aequitas iudicii fratris &
 coepiscopi nostri Iulii liquidif-
 sime apparuit, qui non teme-
 rario consilio, sed cum matura
 deliberatione sententiam tulit;
 adeo ut nihil relinquatur
 dubii de communionem fratris
 nostri Athanasii adducentis o-
 ctoginta Episcopos veros tes-
 tes pro se in iudicium, atque eo
 potiore iure nitentis, quod per
 dilectos fratres nostros presby-
 teros suos, & per literas, Eufe-
 bianos non iure, sed vi fretos
 conuenerit. Quapropter om-
 nes vndiq; Episcopi eius com-
 munionem ob innocentiam ip-
 sius confirmarunt. Illud quo-
 que vestra caritas conspiciat;
 post Athanasii ad sacram Syno-
 dum Sardicæ congregatam ad-
 uentum, Orientales literis
 mandatisque citatos fuisse, ut
 se iudicio sisterent: verum illos
 sua conscientia prædamnatos,
 inhonestis causificationibus
 tergiversari incepisse, poscen-
 tes interim, ut innocentem
 quasi nocentem a nostra com-
 munionem submoueremus; non
 animaduertentes, quam inde-
 centia, vel potius impossibilia
 postularent: quin & commen-
 taria, actaque Marcotæ, non
 nisi a sceleratis & perditissimis
 quibusdā adolescentibus, qui-
 bus ne vulgarem quidem gra-
 dum clericatus committas, cō-
 stat per absentiam alterius par-

tis confecta esse. Neque enim frater noster Athanasius Episcopus, aut Macarius presbyter, quem accusabant, praesentes adfuerunt: quamquam alioqui illorum inquisitio, seu potius infidiatio, nullo non probro scaturiebat, cum nunc ethnici, nunc catechumeni interrogarentur, non ut quae scirent, dicerent, sed quae ab illis didicerat, mentirentur. Nam & vobis presbyteris curam absentis Episcopi vestri sufficiantibus, & cupientibus interesse quaestioni, & veritatem ostendere, & falsa redarguere, nulla vestri ratio est habita: tantum autem abest ut vos praesentes esse voluerint, ut etiam contumeliose eiecerint. Ex istis portoribus, quamquam sycophantiam esse clarissime constaret, tamen dum euoluimus acta, deprehendimus ipsum sceleratum Ischyram apparente titulo Episcopi in mercedem calumniae remuneratum, suam sycophantiam suis verbis prodere. Ipse enim Ischyra in monumentis actorum diserte testatus est, se ea ipsa hora, qua Macarium in suam cellam venisse aiebat, xrotum iacuisse; Eusebianis contra scribentibus, cum tum stetit, & oblationes fecisset, cum Macarius superueniret. Quin & illa calumnia, qua postmodum vsi sunt, manifesta apparuit, cum vociferarentur, & misere deplangerent, caedem Athanasium fecisse, & Arsenium Meletianum episcopum eius opera e medio sublatum: quam rem ficitio gemitu & falsis lacrymis, ut vera videretur, deplorabant; rogabantque eius, qui viueret, quasi qui extinctus

περὶ ἄλλοις. οὐτε γὰρ ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν Ἀθανάσιος ὁ ἐπίσκοπος, οὐτε Μακάριος ὁ πρεσβύτερος ὁ κατηγορούμενος ὑπὸ αὐτῶν, παρὼν καὶ ὁμοίως ἢ ἄλλοι ἑρώτοις, μάλλον ἢ ὑποβολὴ ἢ γενόμενοι, πάντες ἀμελήσαντες. πῶς γὰρ ἐθνικοὶ, πῶς καὶ κατηχούμενοι ἢ ἐσπῶντες, οὐχ ἵνα ἀπὸ ἴσασιν, εἴπωσιν, ἀλλ' ἵνα ἀπὸ αὐτῶν μεμαθήκασιν, ψεύσων. Ἐ γὰρ καὶ ὑμῶν τῶν πρεσβυτέρων φρονιζόντων ἐπὶ τῇ δόξῃ τοῦ θεοῦ ἡμετέρου ἐπισκόπου, ἐβουλομένων ἀρνεῖσθαι ἐπὶ τῇ ἕξει τῆς καὶ τῆς ἀληθείας δειξάσαι, καὶ τὰ ψεύδη διελέγξαι, ἐδείξας λόγους γέγονεν. ἐκ ἐπιπέσειαν γὰρ ὑμᾶς ἀρνεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ μὴ ὑβρεως ἐξέβαλον. καὶ εἰ ἐπὶ τὰ μάλιστα φανερὰ πάνσι κατέστηκε καὶ ἐκ τούτων ἢ συκοφαντία, ὁμοίως ἀναγνωσκομένων τῶν ὑπομνημάτων, βίβλου αὐτῶν τῆς παμπόνηρ Ἰσχυρῶν ἐπὶ τῇ συκοφαντίᾳ μετὰ τὸν παρ' αὐτῶν λαβόντα, τὸ δοκοῦν ὄνομα τῆς ἐπισκοπῆς, διελέχοντα ἐαυτῶν τῆς συκοφαντίας. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰσχυρᾶς ἐν αὐτοῖς τοῖς ὑπομνήμασι διελάλησε κατὰ ἐκείνῳ τῷ ὄραν, ἐν ᾧ Μακάριος ἐληλυθέναι εἰς τὸ κελλὶ αὐτῶν διεβαιοῦτο, νοσοῦντα τότε κατακείμενον αὐτῶν καὶ τῶν παρ' Εὐσέβιον γραψάσαι πολυσησάντων, ἵσταναι τότε τῆς Ἰσχυρᾶν, καὶ προσφέρειν, ὅτι Μακάριος ἐπέσει. καὶ καί τῃ πάνσι φανερὰ κατέστηκεν ἡ συκοφαντία καὶ διαβολή, ἡ ἠλασάντων μὲν ταῦτα. ἐφθάσαν γὰρ καὶ κατεβόησαν, φόνον δεδρακέναι Ἀθανάσιον, καὶ ὡς Ἀρσένιον ἵνα Μελέτιανὸν ἐπίσκοπον ἀνηρκέναι ἐφ' ᾧ προσοικητῶ ἐναγμῶ καὶ πεπλασμένοις δάκρυσιν ὑπεκρίνοντο, καὶ ἠξίου τὸ ζῶντος ὡς πεθνηκότος

ANNO
CHRISTI
347.

το σωμα αποδοθῆναι· ἀλλ' ἐκ ἀγνώ-
 σα γέρονε τὰ θρίσματά τούτων. ἐ-
 γνωσαν γὰρ πάντες (ὡς) ἀΐθερον,
 καὶ ἐν τοῖς ζώσιν ἔξεταζέσθαι. καὶ ὅτι
 ἐώρων ἑαυτοῖς (ὡς) πρὸς πάντα διχα-
 ρεῖς διελέγησθαι ὅτι τοῖς ψάσμα-
 σι τούτοις· αὐτὸς γὰρ Ζωὴ ὁ Ἀρσένιος
 ἐδείκνυεν ἑαυτὸν μὴ ἀνηρῆσθαι, μήτε
 τεθνηκέναι· ὁμῶς οὐκ ἠτύχεσαν, ἀλλ'
 ἐτέρας συκοφαντίας πρὸς ταῖς πρε-
 τέραις συκοφαντίας ἐπέζητουν, ἵνα
 πάλιν μηχανησάμενοι διαβάλωσι (ὡς)
 ἀΐθερον. τί οὐκ ἀγαπητοί; ἐκ ἐτα-
 ραχθῆ ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν Ἀθανάσιος,
 ἀλλὰ πάλιν πολλὴν ἑξήρησεν χρώματος
 πρὸς ἐκαλεῖτο καὶ ὅτι τούτοις αὐτοῖς.
 καὶ ἡμεῖς ἡνυχόμεθα, καὶ πρὸς ἐξοπόμε-
 θα ἐλθεῖν αὐτοῖς εἰς τιμὴν κρείσιν, ἵνα εἴπω
 δύνανται, διελέγξαι. ὡς τῆς πολλῆς
 πλεονεξίας, ὡς τῆς δεινῆς ὑπερηφα-
 νίας· μάλλον δὲ, εἰ δεῖ τὸ δληδὲς εἰ-
 πεῖν, ὡς κακῆς καὶ ὑπερβύθου σπει-
 δήσεως· τὸ γὰρ πᾶσι πεφανέσθαι.
 ὅθεν ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὑπομιμη-
 σκομεν καὶ πρὸς ἐξοπόμεθα ὑμᾶς, πρὸς
 πάντων τῶν ὀρθῶν πῖσιν τῆς καθολι-
 κῆς ἐκκλησίας κατέχον. πολλὰ μὲν γὰρ
 καὶ θανά καὶ χαλεπὰ πεπόνθατε· πολ-
 λὰς ἡ ὑβρεῖς καὶ ἀδικίας ὑπέμειναν ἡ
 καθολικὴ ἐκκλησία· ἀλλ' ὁ ὑπομείνας
 εἰς τέλος, ὅσα σωθήσεται. διότι καὶ
 ἐπὶ ποιεῖν πολμήσωσι κατὰ ὑμῶν, ἡ
 θλίψις διπλὴ χάραξ ὑμῖν ἔστω. τὰ γὰρ
 ποιαῦτα παθήματα μέρον· ὅτι μάρ-
 τυρίου, καὶ αἱ ποιαῦται ὑμῶν ὁμολο-
 γία καὶ αἱ βάσανοι ἐκ ἀμωδοῦ τυχεύου-
 σιν· ἀλλ' ὑπολήθετε παρὰ τῆς ζωῆς τὰ
 ἑπαθλα. διὸ δὴ μάλιστα ἀγωνίζεσθε
 ἱστιοῦσθαι τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν ἐπιτιμῶν
 ἱστιοῦσθαι τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν ἐπιτιμῶν
 ἱστιοῦσθαι τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν ἐπιτιμῶν

esset, cadaver exhiberi: sed fig-
 menta eorum non latuerunt.
 notum enim factum est omni-
 bus, hominem incolumē esse,
 & inter viuos recenferi. Verum
 ne sic quidem, cum isti ad om-
 nia faciles, vidissent figmenta
 sua redargui, ipso Arsenio se vi-
 uum, & minime interfectum
 aut mortuum exhibente, quie-
 scere potuerunt; sed nouas sy-
 cophantias veteribus accumu-
 lantes, omnibus machinis id
 agebant, vt hominem calum-
 niis iterum inuoluerent. Quid
 igitur dilecti? Ne sic quidem
 frater noster Athanasius ani-
 mum despondit, sed magna
 cum fiducia eos etiam in hac
 causa ad iudicium prouocauit.
 quod & nobis in voto fuit, ac
 proinde eos hortabamur, vt iu-
 dicio se susterent, & si possent,
 accusationis causam certis do-
 cumentis peragerent. Sed, o
 magnam improbitatem, o gra-
 uem superbiam, vel potius (si
 verum dicendum est) o malam
 & obnoxiam conscientiam. id
 enim ita esse, nulli non clarissi-
 me innotuit. Quocirca, dile-
 ctissimi fratres, commonitos
 vos cupimus, & diligenter ad-
 hortamur, vt præ omnibus fi-
 dem Catholicae Ecclesiae reti-
 neatis. Multa certe & grauiā &
 acerba perpeffi estis, multas vi-
 cissim contumelias & iniurias
 sustinuit Catholica Ecclesia:
 sed qui in finem sustinuerit, sal-
 uus erit. Quapropter si denuo
 ausi sint aliquid facere contra
 vos, tribulatio illa vobis pro
 gaudio sit. Nam istiusmodi pas-
 siones, pars martyrii sunt; &
 cum pramia a Deo recepturi sitis. Quapropter in primis decertate

Marc. 13.
b. 13.

pro sana fide, & pro innocentia Athanasii vestri Episcopi & comministri nostri. Nam neque nos silentio suppressimus, aut negleximus ea, quæ ad vestram securitatem pertinebant; sed eius rei curam præcipuam habuimus, eaque egimus, quæ dilectionis ratio postulat. Compatimur enim fratribus nostris patientibus, & eorum passionibus, nostras proprias arbitramur, & nostras lacrymas cum vestris commiscuimus. Neque vos soli dumtaxat passi estis, fratres; sed eadem alii complures comministri nostri, cum huc venissent, deplorarunt. Quamobrem preces nostras ad religiosissimos & amantissimos Dei imperatores retulimus, ut illorum humanitas eos qui adhuc grauiter laborant & affliguntur, relaxari iubeat, constituatque ne quis iudicium, qui publica solum curare debent, aut clericos iudicet, aut vlla ratione in posterum sub pretextu ecclesiarum, quippiam contra fratres moliat: sed vnusquisque citra persecutionem, aut vim, aut fraudem (prout optat, & cupit) vitam instituat, & cum quiete & pace catholicam & apostolicam fidem sequatur. Gregorium quidem qui legitime ab hæreticis episcopus constitutus est, & in vestra ciuitate ab illis deductus, ab vniuersa sacra Synodo de episcopatu (tamen si reuera nunquam pro Episcopo habitus fuerit) depositum esse, vestram vnanimi- tatem scire volumus. Valete igitur, & recipite vestrum episcopum Athanasium, quem ob id ipsum cū pace dimisimus. Vnde

ὑπὲρ τῶν ὑγιανοῦσιν πίστεως, & τῶν καθα-
ρότητος τῆς Ἐπισκοπῆς ὑμῶν Ἀθανά-
σιου τῆς συλλεγουμένου ἡμῶν. καὶ ἵπ
οὐδὲ ἡμεῖς περισσώπησαμεν, οὐδὲ ἡ-
μελήσαμεν τῆς ὑμῶν ἀμεριμνίας χά-
ριν. ἀλλ' ἐφρονήσαμεν καὶ πεποιθε-
σαμεν, ἀπὸ τῆς ἀγάπης λόγος ἀπαίτει.
συμπάρομεν γὰρ τοῖς πάροισιν ἀδελ-
φοῖς ἡμῶν, & τοῖς ἐκείνων παθημάτων
ἴδια ἠγρούμεθα, καὶ τοῖς δάκρυσι ὑμῶν
τὰ ἡμέτερα δάκρυα συνεμίξασμεν.
οὐχ ἡμεῖς ὅ μόνον πεπόνθατε ἀδελ-
φοί, ἀλλὰ & πολλοὶ ἄλλοι συλλεγου-
ροὶ ἡμῶν * ταῦτα ἐλθόντες ἀποδύ-
ραμεν. διότι ἀνωλεῖκαμεν, καὶ ἠξιώ-
σαμεν τοῖς ὑπερβάτοις καὶ Θεοφι-
λεστάτοις βασιλέας, ὅπως ἡ Φιλαν-
θοσπία αὐτῶν καὶ τοῖς ἐν καίμωντας
ἐν περὶ ἡμῶν ἀνεπίστα καλύσει, καὶ
περὶ ἡμῶν ἀνεπίστα καλύσει, οἷς
περὶ ἡμῶν τῶν δημοσίων μέλῶν περ-
σῆκε, μήτε κείνῶν κληρικοῖς, μήτε
ὅλως τῆς λοιπῆς περὶ ἡμῶν ἐκκλη-
σιῶν ἔπιχειρεῖν τι καὶ τῶν ἀδελφῶν
ἀλλ' ἵνα ἕκαστος χωρὶς ἑνὸς διω-
γμοῦ, χωρὶς ἑνὸς βίας καὶ πλεο-
νεξίας, ὡς εὐχεται καὶ βούλεται, ἦ,
& μετ' ἡσυχίας & εἰρήνης τὴν καθο-
λικὴν & ἀποστολικὴν πίσιν μετέρχη-
ται. Γρηγόριος μὲν τοῖς ὁμοφρονοῦσιν
ὑπὸ τῶν ἀρετικῶν λεγόμενος κατα-
τίθει, & εἰς τὴν ὑμῶν πόλιν παρ'
αὐτῶν ἀποσταλεί, καὶ τῶν ἡμῶν ἡνωσέ-
ται ὑμῶν ἡ ὁμοφροσύνη, ὅτι κείνῳ τῶν
μαρτύρων ὁμοφροσύνη καὶ ἀρετή, εἰ καὶ τὰ
μάλιστα οὐδέποτε, οὐδὲ ὡς Ἐπισκο-
πος ὅλως ἡνωσόμενος εὐομιᾶται. χαίρε-
τε τοῖνυν ἀπολαμβάνοντες ἐαυτῶν τῶν
Ἐπισκοπῶν Ἀθανασίου διὰ τῶν γὰρ &
μετ' εἰρήνης αὐτῶν ἀπελύσαμεν. ὅθεν
καὶ

* ἢ. ταῦτα

peccauerunt, ex iis quæ subiecta sunt, cognoscetis: quæ ideo ad vos misimus, vt vestra in Deū pia religio suffragetur sententiis a nobis latis, simulque intelligat, ecclesiam catholicam nequaquam dissimulanter cum iis agere, qui ipsam offendunt.

EPISTOLA CONCILII SARDICENSIS ad omnes episcopos.

Sancta Synodus per gratiam Dei Sardica congregata, ecclesie catholice episcopis & comministris, dilectissimis fratribus nostris in Domino salutem.

Ex Athan. apolog. 2. Alia huius epistolæ versio, ac fortasse ipsius synodi autographa, extat in fragmentis Hilarii. alia in hist. trip. lib. 4. c. 24.

SÆPE multumque in seruos Dei reſtæ fidei cultores, audaciam suam exercuerunt Ariomanitæ. dum enim spuriam doctrinam subiiciunt, toti in hoc sunt, vt orthodoxos eiiciant: tanta autem viam contra fidem surrexerunt, vt id ne pietatem quidem religiosorum imperatorum latuerit. Quapropter cooperante Dei gratia, ipsi quoque religiosissimi principes nos ex diuersis prouinciis & ciuitatibus in vnum conuocarunt, cupientes, vt sancta Synodus in Sardorum ciuitatem conueniret, quo omnis controuersia præcideretur, & cieceto quidquid prauæ fidei esset, sola in Christum pietas ab omnibus retineretur. Venerunt quoque ex oriente episcopi, ad id & ipsi instigati a religiosissimis imperatoribus, & potissimum ob ea, quæ subinde iactauerunt de dilectis fratribus nostris & comministris, Athanasio episcopo Alexandriae, & Marcello

σιών, γνώσατε ἐν τῷ ἱσσοπταλιδίων. ἀπεσείλαμεν γὰρ ὑμῖν, ἵνα καὶ ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια σύμῃ μετὰ τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν ὁμοεισὶ γήνηται, & γνώσκητε, ὅτι ἡ καθολικὴ ἐκκλησία οὐ χωρεῖ τοὺς εἰς αὐτῷ πλημμελοῦστας.

ANNO CHRISTI 347.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝ ΣΑΡΔΙΚῆ ΣΥΝΟΔΟΥ, ΤΟΙΣ ΑΠΑΝΤΑΧΘ ἘΠΙΣΚΟΠΟΙΣ.

Ἡ ἁγία συνόδος ἡ κατὰ θεοῦ χεῖρ ἐν τῇ Σαρδικῇ συναχθεῖσα, τοῖς ἀπανταχθ Ἐπισκόποις καὶ συλλειτουργοῖς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

ΠΟΛΛΑ μὲν καὶ πολλάκις ἐπόλησαν Ὁ Αὐριμανῖται κατὰ τῆς δοῦλων τῆς θεοῦ, τῆς πλὴν πᾶσιν φυλαχθέντων τῶν ὁρθῶν νόδων γὰρ ἱσοβάλλοντες διδασκαλίαν, τῶν ὁρθόδοξοις ἐλαυνόν ἐπέχεθησαν. ποσόντων ἡ λοιπὸν κατεπαύετο κατὰ τῆς πίστεως, ὡς μηδὲ τῶν βασιλέων τῶν ὠσεβέστατων βασιλέων λατῶν. ποιγαροῦ τῆς χεῖρος τῆς θεοῦ συνεργούσης, καὶ αὐτοὶ ὠσεβέστατοι βασιλεῖς σιγήαρον ἡμᾶς ἐν διαφόρων ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων, & τῶν ἁγίων ταῦτῶν συνόδων ἐν τῇ Σαρδῶν πόλει γενέσθαι δεδωκασιν, ἵνα πᾶσα μὲν διχόνοια ἀφαιρηθῆ, πάσης δὲ κακοπιστίας ὄξελαθείσης, ἡ εἰς Χριστὸν ὠσεβεία μόνη ἀφ' ἧς πάντων φυλαχθήται. ἡλθον γὰρ καὶ ὁ δὸς τῆς ἐώας Ἐπισκοποι, ἀεθροαπέντες καὶ αὐτοὶ ἀφ' ἧς ὠσεβέστατων βασιλέων, μάλιστα δὲ ἀπὸ ἐδρύλλου πολλὰκις ἀπὸ τῆς ἀγαπητῆς ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, Ἀθανασίου Ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρείας, & Μαρκέλλου Ἐπισκόπου

Αποστ. β. Αδελ. * ἰδτω * ἰστέλας * ἰστέλας

ANNO
 CHRISTI
 547.

τῆς Αγκυρογαλατίας ἵσως ἔστι & εἰς ὑ-
 μᾶς ἐφθασαν ἀπὸν αἰ διαβολαί, ἵσως
 καὶ τὰς ὑμετέρας ἀκοὰς ἐπεχίρησεν πα-
 ρεσαλεύσαι· ἵνα καὶ μὴ τῆς ἀθώων ἀ-
 λέγοισι πρὸς ὑμᾶς, πλὴν δὲ τῆς μοχθη-
 ραῖς ἀπὸν αἰρέσεως ὑπονοήσῃ ἑπιπρυ-
 ψωσιν. ἄλλ' ἐκ τῆς πολὺ ταῦτα ποιῆν
 σιωπηρῶς ἔγνωσαν. ἔστι γὰρ ὁ παρὸν μέ-
 νος τῶν ἐκκλησιῶν κύριος, ὁ ὑπὲρ τούτων
 καὶ πάντων ἡμῶν θάνατον ὑπομείνας, καὶ
 δι' αὐτῶν πλὴν εἰς οὐρανὸν ἀνοδοῦν πᾶσιν
 ἡμῶν δεδωκώς. πάλαι μὲν οὖν γε-
 γνησάντων τῶν ἐν Εὐσέβιον Ἰελίω συλλε-
 γούργων ἡμῶν, τῶν δὲ Ρωμαίων ἐκκλη-
 σίας ἐπισκόπων, καὶ τῶν παρὰ τῶν Ἰουλιανῶν
 συλλεγούργων ἡμῶν, λέγουσιν δὲ Ἀθα-
 νασίου, καὶ Μαρκελλίου, καὶ Ἀσκληπᾶ
 ἐγγραψάντων καὶ τῶν ἄλλων μερῶν
 ἐπισκοποῦν, ἡρπυροῦντες μὲν τῆς κατὰ
 πρόθεσιν τῶν συλλεγούργων ἡμῶν Ἀθανα-
 σίου, καὶ τῶν παρὰ τῶν ἐν Εὐσέβιον Ἰου-
 λιανῶν, μηδὲν ἕτερον ἢ ἡ ψευδῆ καὶ συκο-
 φαντίας ἐπιμεσᾶν καὶ εἰς καὶ τὰ μάλιστα
 ἐκ τῶν κληδόντων ἀπέδοντο πρὸς τὴν ἀγα-
 πῆν ἡμῶν καὶ συλλεγούργων Ἰουλίου
 μὴ ἀπαντήσασιν, καὶ ἐκ τῶν γεφέντων πα-
 ρετῶν αὐτῶν Ἰουλίου, φανεροῦ τούτων ἢ
 συκοφαντία πέφηνεν ἡλθον γὰρ αὐτῶν
 ἐπὶ ἐπαρροῦν οἷς ἐπράξον καὶ πεποιή-
 κασι καὶ τῶν συλλεγούργων ἡμῶν ὁμῶς
 καὶ ὅς ὡν πεποιήκασι ἐν ταύτῃ τῇ ἀγία
 καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, φανεροτέρῳ πλὴν
 αὐτῶν συκοφάντως ἀπέδοντο. ἀπαντήσαν-
 τες γὰρ εἰς τὴν Σαρδων πόλιν, ἰδόντες δὲ
 ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἀθανάσιον, καὶ Μαρ-
 κελλον, καὶ Ἀσκληπᾶν, καὶ ἄλλους,
 ἐφωβήθησαν εἰς κρίσιν ἐλθεῖν καὶ οὐχ ἁ-
 παξ οὐδέ δὴ ὑπερῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς
 κληδόντας ἐκ ἐπίκουρος ταῖς κλήσεσι καὶ
 τοῖς πάντων ἡμῶν σιωπῶντων ἐπισκό-
 Concil. Tom. 3.

Ancyrogalatia episcopo; forsi-
 tan & ad vos quoque eorum ca-
 lumnia penetrarunt, & vestras
 aures concutere admoliti sunt,
 ut ipsorum de innocentibus ca-
 lumniam veram putaretis, &
 sub hoc pretextu flagitiosa sua
 haereseos suspensionem euitarēt.
 Atqui non in longum id iis fa-
 cere licuit. est enim qui eccle-
 siis praesidet Dominus, qui pro
 illis & pro nobis omnibus mor-
 tem subiit, & per seipsum om-
 nibus nobis ascensum in caelos
 donavit. Cum igitur iampridem
 literas suas accusatrices de
 Athanasio & Marcello & Asele-
 pa comministris nostris, Euse-
 biani ad Iulium Romanæ eccle-
 siae episcopum misissent, alii
 quoque ex aliis locis episcopi
 ad eundem Iulium literas suas
 miserunt, quibus & Athanasii
 innocentiam, & Eusebiano-
 rum sycophantiam contesta-
 bantur: & quamquam id ita ef-
 fe ex eo praecipue cognosci po-
 tuit, quod accersiti a dilecto no-
 stro comministro Iulio, iudicium
 non steterunt, & ex ipsius Iulii
 literis manifesta illorum sycoph-
 antia apparuit: accessissent
 enim, si actorum suorum in
 cōministros nostros fiduciam
 habuissent: fraudem tamē suam
 per ea quae in hac sacratissima
 Synodo gessere, longe manife-
 stius declararunt. Nam cum ad
 Sardorum ciuitatem accessis-
 sent, conspēctis ibi Athanasio,
 Marcello, Aselepa, aliisque
 nonnullis, veriti sunt in iudi-
 cium prodire: & cum non se-
 mel aut bis, sed iterum atque
 iterum citati essent, citatio-
 nibus non obtemperauerunt;
 tametsi omnes episcopi simul
 G ij

congregati, & in primis præclara senectute Osius, homo & ob ævi longitudinem, & confessionem suam, & ob tantos suos labores omni reuerentia dignus, expectaremus & hortaremur eos, vt in iudicium prodirent, & ea quæ rumoribus & literis de comministris nostris absentibus iactauerant, præsentibus iustis rationibus comprobarent. Verum illi, vt diximus, quantumcumque citati prodire noluerunt: qua etiam tergiversatione suam sycophantiam manifestissimam reddiderunt, & propemodum ea ipsa recusatione accipiendi iudicii, insidias suas conspirationesque quasi clamoribus confessi sunt. Qui enim dictis suis confidunt, ii non verentur ea in præsentia defendere: postquam autem se iudicio non stiterunt, arbitramur neminem ignorare, etiam si denuo malitiose agere velint, nihil eos habere aduersus comministros nostros quod probent, cum eos absentes criminentur, & præsentibus refugiant. Fugerunt autem non eo solum, quod sycophantiam suam agnoscerent, sed quod præsto viderent, qui ipsos de variis criminibus inceperant, qui vincula & ferrum promebant, & homines ab exilio reuersos. Cognati autem eorum, qui adhuc exulant, ibi quoque comministri præsentibus eorum oculis apparebant, vnaque cum eis amici eorum, quos ipsi trucidauerant: & quod maximum est, aderant episcopi, quorum alii ferrum & catenas sibi ab ipsis inditas proferebant: alii mortes, eorum calumniis tentatas testificabantur. Eo enim furoris processerunt, vt etiam episcopos interficere conarentur;

πων, καὶ μάλιστα τῆς βίγηροτάτου Οσίου, τῆς καὶ διὰ τὸν χρόνον, καὶ τὴν ὁμολογίαν, καὶ διὰ τὸ ποσόν των καμάτων ὑπομεινδρῆσθαι, πάσης αἰδοῦς ἀξίου τυχερόντος, ἀαμρόντων καὶ πρεσβεπομένων αὐτῶν εἰσελθῆν εἰς τὴν κρίσιν, ἢ ἀπὸ ἀπόντων τῶν συλλετουργῶν ἡμῶν ἐξυλλησαν ἐξ ἑραψαν κατ' αὐτῶν, ταῦτα παρόντες ἐλέγξαν διωκτῶσιν. ἄλλ' ἐκ ἡλθον κληθέντες, καὶ ἀπὸ πρεσβεπομένη, δεικνύοντες καὶ ἐκ τούτων τὸ συκοφαντῶν ἑαυτῶν, καὶ μονοουχὶ τὴν ἑπιβουλὴν καὶ συσκδύλῳ, καὶ πεποιήκασιν, βωῶντες διὰ τῆς φραγῆσεως. ὁ γὰρ παρρωῶντες οἱ λέγουσι, τούτοις καὶ εἰς πρεσσωπον συστῆναι διώκτα. ὁ δὲ ἐκ ἀπλύπασαν, νομίζομεν λοιπὸν μηδὲνα ἀγνοεῖν, καὶ ἐκείνοι πάλιν κακουργεῖν ἐπέλωσιν, ὅτι μηδὲν ἔχοντες κατ' ἡμῶν συλλετουργῶν ἡμῶν ἐλέγξαν, τούτοις μὲν διαβάλλοισιν δόντας, παρόντας δὲ φθύροισιν ἐφυγον ἡμῶν ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, οὐ μόνον διὰ τὸ τούτων συκοφαντῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτῶν ἐπιδιαφόροις ἐκκαλουῦντας αὐτοῖς ἐδεώρου ἀπαντήσαντας δεσμεῖ γὰρ καὶ σίδηρα πρεσβεπομένα, ἀπὸ ἑξοριστίας ἐπανελεθόντες ἀνθεοποῖ καὶ φρατῶν ἐπικατεργόμενων εἰς ἑξοριστίαν ἐλθόντες ἦσαν συλλετουργοὶ συζητοῦντες, καὶ φίλοι δὲ τῶν αὐτῶν ἀποθανόντων πρεσβεπομένων καὶ τὸ μέγιστον, ἐπίσκοποι παρῆσαν, ὧν ὁ μὲν τὰ σίδηρα καὶ τὰς ἀλύσεις πρεσβεπομένην, ἀεὶ δὲ αὐτῶν ἐφόρεσαν. ὁ δὲ ἐκ τῆς διαβολῆς αὐτῶν ἀνάσιν ἐμὴν πύροντα εἰς τσοδο γὰρ ἐφθαλα δόσνοιας, ὡς καὶ ἐπισημῶσι ἐπιχειρεῖν ἀνε-

ANNO
CHRISTI
547.

λεῖν καὶ ἀνείλον αὐ, εἰ μὴ ἔξέφυγον τὰς
 χεῖρας αὐτῶν. ἀπέθανεν οὖν ὁ συλλε-
 γουργὸς ἡμῶν, ὁ μακαρέτης Θεόδωλος,
 φεύγων αὐτῶν τὴ διαβολῶν ἐκκελεύσει
 γὰρ ἐκ διαβολῆς αὐτὸν ἀποθανεῖν. ἄλλοι
 ὃ πληγαὶ ξιφῶν ἐπεδείκνυτο, ἄλλοι ὃ
 λιμὸν ὑπομειδρῆκεναι παρ' αὐτῶν ἀ-
 ποδύροντο. καὶ ταῦτα οὐχ ὅτι τυρόντες
 ἐμὴ τύρωμα ἀνθρώποι, ἀλλ' ἐκκλησίαι
 ὅλαι ἦσαν, ὑπὲρ ὧν ὁ ἀπαντήσαντες καὶ
 προσεβύοντες ἐδίδασκον, στρατιώτας
 ξιφῆρας, ὄχλους μὲν ῥοπαλῶν, δικα-
 σῶν ἀπίστων, πλάστων γραμματέων ὑ-
 ποβολῆς. ἀνεγνωσθη γὰρ γραμμάτια τῶν
 πατρῶν Θεογνίου, πλάττομενων καὶ τῶν συλ-
 λεγουργῶν ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Μαρ-
 κέλλου καὶ Ἀσκληπιά, ἵνα καὶ βασιλέας
 καὶ αὐτῶν κινήσωσι. καὶ ταῦτα ἠλεγξάν
 ὁ γρηγόριοι πότε διάκονοι Θεογνίου.
 πατρῶν τύποις, πατρῶν γυμνάσις, ἐμ-
 περησιμὸς ἐκκλησιῶν, φυλακῆς καὶ τῶν
 λεγουργῶν. καὶ ταῦτα πάντα δι' οὐδὲν
 ἕτερον, ἢ διὰ τὸ δυσάνυμον ἄρεσιν τῶν ἀ-
 ρεομανιτῶν. οἱ γὰρ πατρῶν γρηγόριοι τὴν πατρῶν
 τέρας κοινωνίαν, ἀπὸ αὐτῶν ἔχον πύρα-
 ρος τέτων. ταῦτα τῶν σιωραδάντες, εἰς
 σενὸν ἔχον τὰ τὴν παρὰ αὐτοῦ. ἡμεῶν
 τῶν γὰρ ὁ μολογῶν, ἀδεδράκασι διὰ τὸ
 τὸ μὴ δυνάσθαι λοιπὸν ἐπὶ ταῦτα κρύπτει-
 σθαι, ἀπλήρωτος εἰς τὴν Σαρδῶν πόλιν, ἵνα
 διὰ τὸ ἀφίξεως, ὑπόνοιαν, ὡς μὴ πλημ-
 μελήσαντες, δόξωσιν ἀποφείρεσθαι. ἰ-
 δόντες δὲ τὸν πατρῶν συνοφαντη-
 δέντας, καὶ τὸν πατρῶν παδόντας, τοῖς
 κατηγόροις, τὸν ἐλέγχοντες παρ' ὁφθαλ-
 μῶν ἔχοντες, ἐλθεῖν ἐκ ἐβούλοντο κλη-
 θέντες καὶ τῶν συλλεγουργῶν ἡμῶν

& interfecissent, nisi eorum
 manus effugissent. Certe com-
 minister noster beatus Theo-
 dulus per calumniam eorum
 iussus est interfici, cum fuga ca-
 lumniam deuitaret : alii ictus
 gladiatorum ostentabant ; alii fa-
 mem toleratam conquereban-
 tur: neque harum rerum vulga-
 res homines, sed integræ eccle-
 siæ testes erant, quarum nomi-
 ne legati, qui huc venerant, de
 militum gladiis, turbarum fu-
 stibus, iudicum minis, adulte-
 rinis & subornatis falsis literis,
 certa documenta afferebant.
 Lectæ enim sunt literæ, quas
 Theognius in fraudem Atha-
 nassii, Marcelli, & Asclepæ fin-
 xerat, ut etiam imperatores in
 hos viros concitaret: & hoc ita
 esse, ii qui Theognii per id tem-
 poris diaconi fuere, common-
 strarunt: ut interim omittamus
 virginum denudationes, eccle-
 siarum incendia, carceres eor-
 um qui in sacris ministri erant:
 quæ scelera nulla alia de causa,
 quam ob infaustram abominan-
 damq; Arianorum hæresim cõ-
 missa sunt. Hæc enim mala co-
 acti sunt experiri, qui eorum
 communionem reculabant. His
 igitur conspectis, in angustum
 cogebantur eorum consilia,
 cum facta sua perpuderet con-
 fiteri. Cum vero non possent
 hæc amplius occultare, vene-
 runt in Sardorum ciuitatem,
 ut viderentur aduentu suo exi-
 stimationem, quasi non pec-
 casset, excitare. Ceterum cum
 eos conspicerent, quos vel ca-
 lumniis, vel calamitatibus affli-

xerant, & accusatores in oculis hærent, & sub conspectu essent re-
 rum quæ obicerentur documenta, noluerunt ad citationē in iudicio
 comparere, quâuis magna fiducia & libertate a comministris nostris

Athanasio, Marcello, & Afclepa incesferentur, querelas suas proponentibus, ac prouocantibus, cum denuntiarent se paratos esse non solum calumnias eorum refellere, sed ostendere quoque quæ contra ipsas ecclesias publice deliquissent. Igitur tanto metu propter conscientiam correpti sunt, vt se fugæ mandarint, & fugiendo calumnias suas patefecerint, & quæ peccauerant, fuga illa confessi sint. Et quamquam eorum prauitas & calumpnia non modo ex superioribus, sed ex istis quoque innotescit; tamen ne etiam ex fuga noui alicuius sceleris occasionem comparare possent, decretum fuit, vt secundum veritatis rationem illorum fictæ fabulæ examinarentur. Cum ergo in hoc essemus, deprehendimus ex actis quoque eos meros sycophantas esse, & nihil aliud quam insidias nostris coepiscopis struxisse. Arsenius enim, quem necatum aiebant ab Athanasio, viuit etiam nunc, & inter viuos spectatur: ex quo cetera quæ illi de aliis diuulgauerant, vana esse apparent. De poculo autem a Macario presbytero Athanasii, vti ipsi aiebant, confrecto, illi qui Alexandria & Marcota, locisque contiguus huc venere, testantur nihil horum factum esse; & episcoporum Ægyptiorum literis ad comministrum nostrum Iulium abunde confirmatum est, ne suspicionem quidem ibi eius rei fuisset. Porro monumenta actorum, quæ aduersus eum se habere aiunt, satis constat, altera parte inaudita,

Αθανασίῳ καὶ Μαρκελλῶ καὶ Ἀσκληπιᾷ, πολλῇ τῇ παρρησίᾳ χρωσμένων, ὁποδουρομένων & ἑπικειμένων καὶ παρεκαλουμένων αὐτῶν, καὶ ἐπαγγελομένων μὴ μόνον ἐλέγχῃν τὸ συκοφαντικόν, ἀλλὰ καὶ δεικνύειν ὅσα καὶ τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν κοινῶν ἦσαν. Ὁ τοσούτω φόβῳ τῶν σωφρόδωτος κατεχόμενοι, ὡς φέρονται αὐτῶν, καὶ διὰ τῆς φυγῆς τὸ συκοφαντικὸν αὐτῶν ἐλέγξαν, καὶ ἀπὸ ἐπιημιμέλησαν, διὰ τὸ δρασμὸν ὁμολοῦνται. εἰ καὶ τὰ μάλιστα ζῶντων οὐ μόνον ἐκ τῶν περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων, αὐτῶν ἢ κακοπρασίᾳ δεικνύται καὶ συκοφαντικῶς ὅμως ἵνα μηδὲ ἐκ τῆς φυγῆς περὶ τούτων ἵνα ἐτέρας κακοπρασίας ποιεῖσθαι διωχθῶσιν, ἔσκεν ἡμεῖς καὶ τῆς ἀληθείας λόγον τὰ παρ' ἐκείνων δραματουργηθέντα ἔξετάσαι. καὶ τῶν περὶ τούτων, ἑριστῶν αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν περὶ τούτων συκοφαντικῶν, & μηδὲν ἕτερον ἢ ἑπικουλίαν καὶ τῶν συλλεπτῶν ἡμῶν πεποιτικῶν. ὃν γὰρ ἔλεγον περὶ Ἀθανασίου πεφρονεῖσθαι Ἀρσένιον, οὗτος ζῆ, καὶ ἐν τοῖς ζῶσιν ἔξετάζεται. ὁποδὲ τούτου καὶ τὰ περὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν περὶ αὐτῶν φαίνεται πλάσμα. ἑπικουλίαν δὲ περὶ πομπῆς ἐκείνου, ὡς κλαδέντος παρὰ Μακαρίου τῶν πρεσβυτέρου Ἀθανασίου, ἐμδρτύρησαν μὲν οἱ παραγωγόμενοι ὁποδὲ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ Μαριώπου, καὶ τῶν λοιπῶν τόπων, οὐ μὲν τούτων πέπεραται καὶ οἱ ἐπίσκοποι ἢ γραφοντες, ὁποδὲ τῆς Αἰγύπτου, περὶ Ἰούλιον συλλεπτῶν ἡμῶν, ἵκανῶς διεβεβαίουτο, μηδὲ ἰσπνοίαν ὅπως ποιῶντων ἐκεῖ γενησῶν. ἄλλως τε ἂν λέγοισιν ἰσπνοίαν μάλα ἔχον κατ' αὐτῶν, καὶ μονομέριαν

* sermone

* ἱ. δέκιν-
σα.

* ἰσπνοίαν

ANNO
CHRISTI
347.
* Causa

* σιωήσκη γελγηδάται. και ὁμως ἐ ἐν
 τοῖς ὑπομνήμασι πούτοις, ἔθνηκοι και
 κατηγούμφοι ἡρωτωντο. ὅξ ὡν εἰς κα-
 τηγούμφος ἐρωτώμφος ἐφασκεν ἐν-
 δον εἶ, ὅτε Μακάρειος ἐπέση τῷ τῶτω
 ἐ ἐπερῶ ἐρωτώμφος ἐλεγε, ἡ ἄφυλ-
 λούμφορον παρ' αὐτῶν Ἰσχυρα, νοσοῦντα
 πότε κατὰ κείδαι ἐν κελλίῳ ὡς δὸτο πύ-
 λου φαίνεσθαι, μηδὲ ὅλως γελγηδάται ἡ
 ἡ μυστηρίων, διὰ τὸ ἐδὲ κατηγόμε-
 νοις ἐνδον εἶ, καὶ Ἰσχυρα μὴ παρῆ-
 ναι, ἀλλὰ νοσοῦντα κατὰ κείδαι. ἐ γὰρ
 καὶ αὐτὸς ὁ παμπόνηρο Ἰσχυρας ψυ-
 σάμφορο Ἰππὶ τῶν εἰρηκέναι, κερσικέ-
 ναι ἡ Ἀθανασίον ἡνα ἡ δέων βιβλίων,
 ἐ διηλέγησθαι, ὡμολόγησε κατ' ἐκείνο
 καμροδ νοσεῖν, ὅτε Μακάρειο παρῆν,
 και κατὰ κείδαι ὡς καὶ ἐκ τούτου συκο-
 φαίτην αὐτὸν εἶναι ἡ ἀμέλῃ τῆς συκο-
 φαμτίας τῶν τῆς μισθὸν αὐτῶν τῶ Ἰσχυρα
 δεδῶκασιν, Ἰπποκοπίης ὄνομα, τῶ μη-
 δὲ πρεσβυτέρῳ πυχαόντι. ἀπαντή-
 σαντες γὰρ δύο πρεσβύτεροι σιω Μελε-
 τῶ ποτὲ γυρόμφορο, ὕστερον ἡ ὑπὸ Ἐμα-
 καρίτου Ἀλεξάνδρου τῶ γυρόμφορο
 Ἰπποκόπις Ἀλεξάνδρειας δεχθέντες, καὶ
 νῦν σιω Ἀθανασίῳ ὄντες, ἐμὲ πύρηνται
 μηδὲ πῶποτε τῶτον πρεσβύτερον Μελε-
 τῶ γελγηδάται, μηδὲ ὅλως ἐρηκέναι
 Μελέλιον εἰς τὸ Μαρεώτιον ἐκκλησίαν,
 ἡ λῆσουργόν. και ὁμως ἡ μηδὲ πρεσβύ-
 τερο πυχαόντα, νῦν ὡς Ἰπποκοπον
 ἡ γαρον, ἡνα τῶ ὄνοματι πύτω δόξωσι
 τῆ συκοφαντία καταπλήτην ἐδὲ ἀκού-
 οντας. ἀνεγνωσθῆ ἡ τὸ σύγγραμμα τῶ
 συλλεπούργου Μαρκέλλου, ἐ ὕρῆθη
 ἡ ἡ Εὐσέβιον ἡ κακοπεχία. ἀ γὰρ ὡς
 ζῆτων ὁ Μάρκελλο εἰρηκε, τῶν τα
 ga nostri in sacris Marcelli, & deprehensa est Eusebii dolosa ars.
 Quae enim Marcellus per modum quærentis protulerat, ea tam-

confecta fuisse: & tamen in istis
 ipsis monumentis ethnici & ca-
 techumeni pro testimonio in-
 terrogati fuere: ex quibus vnus
 catechumenus dicebat, intus
 fuisse se, cum Macarius illuc ve-
 nit; & alter dicebat, cum ex eo
 quæreretur, Ischyram ab ipsis
 toties iactitatum, ægrotum per
 id temporis in cellula decubuisse:
 vt ex eo appareat, nihil om-
 nino mysteriorum actum fuisse,
 eo quod catechumeni intus
 essent, & Ischyras non adesset,
 sed ægrotus decumberet. Quin
 & ipse sceleratissimus Ischy-
 ras, qui mentitus erat Athana-
 sium nescio quem sacrorum li-
 brorum combussisse, & de eo
 crimine conuictum esse, post-
 modum confessus est se per id
 tempus ægrotasse & decubuisse,
 cum Macarius superueniret;
 vt vel inde facile colligas eum
 sycophantam esse: certe huius
 sycophantiæ gratia, ei qui ne
 presbyter quidem erat, titulum
 episcopi indulgere. Duo
 enim quondam Meletii presby-
 teri, postea a beatæ memoriæ
 Alexandro episcopo Alexan-
 driæ recepti, iidemque nunc A-
 thanasii presbyteri, cum adue-
 nissent, testimonia deposuere,
 nunquam Ischyram Meletii
 presbyterum fuisse; imo ne ha-
 buisse quidem Meletium Ma-
 reotæ vllam ecclesiam, aut mi-
 nistrum in sacris. Nihilominus
 tamen eum, qui presbyter non
 erat, vt episcopum in testem
 produxerunt; vt magnificentia
 nominis per sycophantiam au-
 ditores percellerent. Recita-
 ta quoque sunt scripta colle-
 gæ nostri in sacris Marcelli, & deprehensa est Eusebii dolosa ars.
 Quæ enim Marcellus per modum quærentis protulerat, ea tam-

quam ita esse profiteretur, calumniati sunt. Recitata propterea sunt in illis, quæ antecederent & subsequerentur in illis quæstionibus; & inuenta est bona & recta fides istius viri. Non enim ex sancta Maria (vt ipsi asseuerabant) Verbo Dei initium attribuit, neque finem eius regno constituit, sed regnū eius initio & sine carere scriptis prodidit. Asclepas quoque comminister noster in sacris, prolatis actorum monumentis Antiochiæ confectis, docuit, cum ibi simul & accusatores, & ipse Eusebius Cæsariensis adesset, iudiciis episcoporum qui huic causæ præfidebant, se innocentem pronuntiatum esse. Non igitur sine causa est, dilectissimi fratres, quod sæpius citati non obtemperarint, sed fugere maluerint, & conscientia ad fugam propulsi, crimen suæ sycophantiæ confirmauerint, & causam dederint, vt quæ eorum accusatores præsentis obicerent & demonstrarēt, pro veris haberentur. Quoniam igitur præter hæc omnia, depositos olim & eiectos ob Arianam hæresim non solum receperunt, sed ad maiores gradus euexerunt, ex diaconis presbyteros, ex presbyteris episcopos facientes, non in alium vsu, quam vt impietatem disseminarent, latiusque diffunderent, & piam fidem corrumpèrent. Quo in negotio post Eusebium facile principes sunt, Theodorus ab Heraclea, Narcissus a Neroniade Ciliciæ, Stephanus ab Antiochia, Georgius a Laodicea, Acacius a Cæsarea Palestinae, Menophantes ex Epheso, quæ est Asia, Vrsacius a Singidono

ὡς ὁμολογούμενα διαβεβλήκασιν. ἀνεγνώσθη γὰρ τὰ ἐξῆς, καὶ τὰ πρὸ αὐτῶν ἡζητημάτων, καὶ ὁρθὴ ἡ πίστις τῶ ἀνδρὸς ὠρέθη. οὐτε γὰρ δὸτὸ πῆς ἀργίας Μαριίας, ὡς αὐτοὶ διεβεβαίωσαν, ἀρχὴν ἐδέδου τῶ τῆ θεοδότη, οὐτε τέλος ἔχον τὴν βασιλείαν αὐτῶ, ἀλλὰ καὶ τὴν βασιλείαν ἀπαρξὸν καὶ ἀπελθόντων εἶναι τὴν τῶτου ἕρρα. καὶ Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ συλλειτουργὸς προσέειπεν ὑπομνήματα γρόμματα ἐν Ἀντιοχείᾳ, πρὸντων ἡ κατηγόρων, καὶ Εὐσεβίου τῶ δὸτὸ Καισαρείας, καὶ ἐν ἡ δὸτὸ Φάσεων ἡ δὸτὸ Δικασάντων ἐποκόπων ἐδέξεν ἑαυτὸν ἀδελφῶ εἶναι. εἰκότως οὖν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, καλούμενοι πολλὰς οὐχ ὑποκούσαν, εἰκότως ἐφυγον ὑπὸ ἡ τῶ σιωπῆδότης ἐλαυνόμενοι, φυγῆ τὰς συκοφαντίας ἑαυτῶν ἐβεβαίωσαν, καὶ προσέειπεν κατ' αὐτῶν πεποιήκασιν, ἀπαρόντες ὁ κατηγορούμενος ἔλεγον καὶ ἐπεδείκνυον. ἐπεὶ τῶντων πρὸς τῶντων πάνσι, καὶ δὸν πάλαι καταμετέοντες καὶ ἐκβληθέντες διὰ τὴν Ἀρείου αἵρεσιν, οὐ μόνον ἐδέξαντο, ἀλλὰ καὶ εἰς μείζονα βαθμὸν προσήγαγον, διακόνους μὲν εἰς πρεσβυτέρων, δὸτὸ ἡ πρεσβυτέρων εἰς ἐπισκόπους, δι' οὐδὲν ἕτερον, ἢ ἵνα τ' ἀσέβητον διασπείραι καὶ πλάσωσι διωκόμενοι, καὶ τ' ἀσέβη διαφθείρωσι πίστιν. εἰσὶ ἡ τῶντων, μὲν δὸν πρὸ Εὐσεβίου, νῦν ἔξαρτοι, Θεόδωρος ὁ δὸτὸ Ηρακλείας, Νάρκισσος ὁ δὸτὸ Νεορονιάδος τ' Κιλικίας, Στέφανος ὁ δὸτὸ Ἀντιοχείας, Γεώργιος ὁ δὸτὸ Λαοδικείας, Ἀκάκιος ὁ ἀπὸ Καισαρείας τ' Παλαιστίνης, Μιρόφωτος ὁ δὸτὸ Ἐφέσου τ' Ἀσίας, Οὐρσάκιος

ANNO
 CHRISTI
 347.

καὶ ὁ δὲ Σίγιδνον τῆς Μυσίας,
 Οὐάλης ὁ δὲ Μουρωῶν τῆς Περνον-
 νίας καὶ γὰρ οὗτοι εἰς αὐτοὺς ἐλ-
 θόντας ἀπὸ τῆς ἐώας ἐκπέτρεπον οὐτ'
 εἰς τὴν ἀγίαν συνόδον εἰσελθεῖν, οὐτ'
 ὅπως εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ παρὰ βάλ-
 λην καὶ ἐργάμοροι εἰς τὴν Σαρδικίαν,
 καὶ πόποις συνόδους ἐποιούωτο παρὰ ἐ-
 αυτοῖς, καὶ συνθήκας μὲν ἀπέλκων ὥστε
 ἐλθόντας αὐτοὺς εἰς τὴν Σαρδικίαν, μη-
 δὲ ὅπως εἰς τὴν κρείον ἐλθεῖν, μηδὲ ἐπι-
 τὴ αὐτὸ συνελθεῖν τῇ ἀγίᾳ συνόδῳ.
 ἀλλὰ μόνον ἐλθόντας, καὶ ἀφοσιώσθαι
 τῷ ἐπισημίῳ ἑαυτῶν ἐπιπέξαμε-
 νοις, ταχέως φυγεῖν. ταῦτα γὰρ γνώ-
 ναι δεδιωκόμεθα παρὰ τῶν συλλεγο-
 γῶν ἡμῶν, Μακαρίου δὲ Παλαστίνης,
 καὶ Ἀστερίου δὲ Ἀραβίας, τῶν
 ἐλθόντων αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρησαν-
 των ἀπὸ τῆς ἀπίστεως αὐτῶν. οὗτοι γὰρ ἐλ-
 θόντες εἰς τὴν ἀγίαν συνόδον, τὸ μὲν βίβαν,
 τὸ ἔπαθον, ἀπωδύροντο, οὐδὲν δὲ παρ'
 αὐτοῖς ὄρθον ἔλεγον παρὰ τῆς παρο-
 υσθέντες καὶ τῆς, αἷς ἀρεῖ ἐῖεν ἐκεῖ πολ-
 λοι τῆς ὀρθῆς ἀντιποιούμενοι δόξης, καὶ
 κωλυόμενοι παρ' αὐτῶν ἐλθεῖν εἰ ταῦ-
 τα, διὰ τὸ ἀπέλκιν καὶ ἐπαγγέλλεσθαι
 καὶ τὸ βουλομένων ἀναχωρεῖν ἀπ' αὐ-
 τῶν. οὗτου γοῦν ἕνεκα καὶ ἐν ἑνὶ οἴκῳ
 πάντας μέναι ἐσπούδασαν, μηδὲ τὸ
 βραχύτατον ἰδιόθεν αὐτῶν ἐπιπε-
 ψαίτες, ἐπεὶ οὐκ ἐκείθεν παρὰ σιωπῆσαι,
 οὐδὲ ἀνεκδιηγήτοις ἑἴσαι τὰς συκο-
 φαντίας, τὰ δεισιμα, εἰς τὸ φόνοις, τὰς
 πληγὰς, τὰ παρὰ τῶν πλασῶν ἐπιστολῶν,
 τὰς αἰκίας, τὰς γυμνώσεις τῶν παρ' ἑνῶν,
 τὰς ὀξοεισίας, τὰς καταλύσεις τῶν
 ἐκκλησιῶν, εἰς τὸν ἐμπρησμοῦς, τὰς με-
 ταθέσεις ἀπὸ μικρῶν πόλεων εἰς μείζο-
 νας παροικίας, καὶ παρὰ γὰρ πάντων τῶν
 Concil. Tom. 3.

gidono Myfia, Valens a Murfis
 Pannonicis. Nam isti eos, qui
 secum ab oriente venerant,
 non permittebant ad sacrosan-
 ctam Synodum introire, aut
 villo modo ad ecclesiam Dei ap-
 pellere: & in itinere Sardicen-
 si certis in locis conciliabula in
 morem Synodi per se habue-
 runt, & foedera cum intermi-
 nationibus conflauerunt, vt v-
 bi Sardicam peruenissent, mi-
 nime se in iudicio sifterent,
 aut in eundem locum cum sa-
 cra Synodo conuenirent; sed
 mox vbi eo peruenissent, &
 perfunctoria specie aduentum
 suum ostentassent, raptim in-
 de aufugerent. Rem ita actam
 esse, per comministros Maca-
 rium a Palastina, & Asterium
 ab Arabia, qui vna cum iis in
 itinere fuerent, & ab eorum
 infidelitate recesserunt, cogno-
 scere licuit: qui cum ad sacram
 Synodum venissent, simul & de
 vi, quam passi essent, conquesti
 sunt, & quanta prauitate in re-
 bus agendis vterentur illi, in-
 dicarunt. id quoque ab ipsis ad-
 ditum, esse illic multos rectae
 fidei cultores, quos isti prohibe-
 ruunt, ne huc venirent, pe-
 ricula minasque, si quis ab illis
 recederet, denuntiantes: ac
 propterea curasse, vt omnes
 eodem domicilio vterentur, ne
 vel tantillum quispiam ab illis
 seorsum agere posset. Quonia
 igitur eorum lycophantia, vin-
 cula, caedes, vulnera, falsa epi-
 stola, verbera, virginum denu-
 dationes, exterminationes, de-
 uastationes ecclesiarum, incen-
 dia, transpositionesque a mi-
 noribus ciuitatibus ad maiores
 paroccias, & quod grauissimum

est, denuo per eisdem excita-
 ta contra rectam fidem infeli-
 cissima Arianorum hæresis, re-
 ticenda non sunt; ideo nos di-
 lectos fratres & comministros
 nostros Athanasium, Marcel-
 lum, Asclepam, cum ceteris
 comministris eorum, innocen-
 tes & puros pronuntiaimus,
 literis ad singulas paræcias
 missis, vt populi cuiusque ec-
 clesie cognoscant sui episcopi
 sinceritatem, eumque pro epi-
 scopo & habeant & expectent:
 illos autem qui more luporum
 in horum ecclesias inuaserunt,
 Gregorium inquam in Alexan-
 driam, Basiliū in Ancyram,
 Quintianum in Gazam, eos ne-
 que episcopos appellent, ne-
 que vllam cum eis communio-
 nem habeant, aut eorum lite-
 ras recipiant, aut vicissim mit-
 tant. Theodorum autem, Nar-
 cissum, Acacium, Stephanum,
 Vrsacium, Valentem, Meno-
 phantem & Georgium, qui per
 metum huc ab oriente venire
 non est ausus; quia tamen tum
 a sanctæ memoriæ Alexandro
 depositus ipse est, tum & ipse
 & ceteri illi sectatores sunt A-
 rianicæ rabiei, atq; ob reatum
 criminationem, sacrosancta Sy-
 nodus communi calculo exau-
 ctoratos omnino ab officio epi-
 scopatus submouit: decreui-
 musque eos non modo episco-
 pos non esse, sed ne dignos qui-
 dem fidelium cõmunione. Nam
 qui separant Filium a Patre, &
 Verbum a suo Patre abalienat,
 æquum est eos ab ecclesia ca-
 tholica separari, & alienos esse a
 Christiano nomine. Sint vobis
 igitur anathema, eo quod ver-
 bum veritatis adulterauerunt.

καὶ τῆς ὁρθῆς πίστεως ἐπαναστῆσαι δυσώ-
 νυμον Ἀριανῶν αἵρεσιν δι' αὐτῶν. Τού-
 τῳ ἐνεκεν ἐδὲν μὲν ἀγαπητοὺς ἀδελ-
 φοὺς ἡμῶν καὶ συλλειτουργοὺς, Ἀθανά-
 σιον, καὶ Μαρκελλόν, καὶ Ἀσκληπιῶν,
 καὶ ἐδὲν σὺν αὐτοῖς συλλειτουργούτων
 τῶν κληρῶν, ἀθώοις καὶ καθαρῶς εἶναι
 ἀπεφωκίμεθα. ἡρώωντες καὶ εἰς πλεὺ
 ἐκάστου παρῳκίαν, ὥστε γνώσκῃν ἐκά-
 στης ἐκκλησίας ἐδὲν λαοῖς τῆς ἰδίου ἐ-
 πισκόπου πλεὺ καθαρότητά, καὶ τῶτον
 μὲν ἔχῃν ἐπίσκοπον καὶ παροδοκῶν.
 ἐδὲν δὲ εἰς τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν ἐπέλ-
 θόντας δίκην λύκων, Γρηγόριον
 ἐν Ἀλεξάνδρεια, Βασίλειον ἐν
 Ἀγκύρῃ, καὶ Κωνσταντῖνον ἐν Γάζῃ,
 τοῖσι μηδὲ ἐπίσκοποις ὀνομάξῃν,
 μηδὲ ὅλως κοινωνίαν ἕνεκα αὐ-
 τῶν ἔχῃν, μηδὲ δι' ἐξουσίαν παρὰ τού-
 των ἡραμμάτα, μηδὲ ἡραφῶν παρὸς
 αὐτοῖς. ἐδὲν δὲ γε παρὸς Θεόδωρον, καὶ
 Νάρκισσον, καὶ Ἀκάκιον, καὶ Στεφᾶνον,
 καὶ Οὐρσάκιον, καὶ Οὐάλενταν, καὶ Μελιό-
 φαντον, ἘΓεώργιον, εἰ καὶ Φοβητῆς μὴ
 παρεχόμετο δόπο τ' ἐρώας, ὁμως διὰ τὸ
 δόπο τῆς μακαρίου Ἀλεξάνδρου * κα-
 τὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὸ εἶναι καὶ αὐτῶν
 καὶ τοῖσι τῆς Ἀρείου μαρίας, καὶ διὰ τὰ
 ἐπενεχθέντα αὐτοῖς ἐκλήματα, τού-
 τοις παμψηφεί κατεῖλεν ἡ ἀγία συνέ-
 δος δόπο τ' ἐπίσκοπος καὶ ἐκρίναμεν μὴ
 μόνον αὐτῶν ἐπίσκοποις μὴ εἶναι, ἀλλ-
 λά μηδὲ κοινωνίας μὴ τῶν πῶν αὐτῶν
 κατεξιοδοταί. ἐδὲν γὰρ χωρίζοντας τὸ
 υἱὸν, καὶ ἀπαλοτελουῶν τὸ λόγον
 δόπο τῆς πατρὸς, χωρίζεται τὸ καθολι-
 κῆς ἐκκλησίας παροσκή, καὶ ἀλλοτε-
 οῖς εἶναι τῆς χειριστῶν ὀνόματος. ἔσω-
 σαν τῶν ὑμῶν ἀνάθεμα, διὰ τὸ κα-
 καταπυκνῆσαι τὸ λόγον τῆς ἀληθείας.

* κατὰ τὴν ἀπόφασιν

ANNO
 CHRISTI
 347

Ἐποστολικόν ὄστι παράγγελμα· εἰ τις ὑ-
 μάς ἐναγγελίζεται ἢ ὁ παρελάβετε,
 ἀνάθεμα ἔστω. Τούτοις μηδένα κοινω-
 νεῖν παραγγέλλεται· οὐδεμία ἢ κοινω-
 νία φῶς πρὸς σκότος. Τούτοις πάντας
 μακραν ποιεῖτε· οὐδεμία ἢ συμφω-
 νία Χειρῶν πρὸς Βελιάλ. καὶ φυλάξα-
 δε, ἀγαπῆτοι, μήτε γράφην πρὸς αὐ-
 τοῖς, μήτε γράμματα ἢ αὐτῶν δεχέσθε.
 ἀποδοῦσατε ἢ μᾶλλον καὶ ὑμεῖς ἀδελ-
 φοὶ καὶ συλλειτουργοὶ, ὡς τῶ πάλαι
 ἔσθ' ἔγραψα πάντων ἢ πανταχοῦ συλλε-
 γῶν ἢ ὁμοφώνῳ διασωζέσθαι. ἢ διὰ
 πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀποστολῶν ὑμῶν καὶ ἀπο-
 μωύτας διαφυλάξοι, ἀγαπῆτοι ἀ-
 δελφοί.

* Ἐπίγρα-
 φη

Ὁσιος Ἐπίσκοπος * ἔγραψε, καὶ οὐ-
 τῶ πάντες. ταῦτα γράψασα ἢ ἐν Σαρ-
 δικῇ συνόδῳ, ἀπέστειλε καὶ πρὸς τοῦ
 μὴ δυνήσοντας ἀπαντήσαι· καὶ γερῶνασι
 καὶ αὐτοῖς σύμψυχοι τοῖς κριτέσι. ἢ ἐν
 τῇ συνόδῳ γράψαντων, καὶ τῶν ἄλλων
 Ἐπισκόπων τὰ ὀνόματα ὄστι ταῦτα.

Ὁσιος ἀπὸ Σπανίας. Ιούλιος Ρώμης
 διὰ Αρχιδάμου καὶ Φιλοξένου πρεσβυ-
 τέρον. Πρωτογῆνης Σαρδικῆς. Γαυδέν-
 ποσ. Μακεδόνιος. Σεβήρος. Πρατεξτά-
 ποσ. Οὐρσάκιος. Λούκιλλος. Εὐχῆριος.
 Βιτάλιος. Καλεπόδιος. Φλωρέντιος.
 Βάασος. Βικέντιος. Στερκόριος. Γαλ-
 λάδιος. Δομιπανός. Γάλλος. Γερόν-
 τιος. Πρωτέσιος. Εὐλόγιος. Περφύριος.
 Διόσκορος. Ζώσιμος. Ιδουάριος. Ζώσι-
 μος. Αλέξανδρος. Εὐτύχιος. Σωκρά-
 τος. Διόδωρος. Μαρτύριος. Εὐθῆριος.
 Εὐκαρπος. Αθλιώδωρος. Εἰρλωάσιος.
 Ιουλιανός. Αλύπιος. Ιωνᾶς. Αέπιος.

Athenodorus. Irenæus. Iulianus. Alypius. Ionas. Aetius. Restitu-

Concil. Tom. 3.

præceptum siquidem apostoli-
 cum est : Si quis euangelizauerit
 vobis præter id quod accepistis,
 anathema esto. Cum his ne
 quis communionem habeat,
 præcipite; nihil commune lu-
 ci cum tenebris : hos procul a
 vobis arcete, cum nulla sit con-
 cordia Christo cum Belial. Ca-
 uete interim, dilecti, ne vel scri-
 batis ad eos, vel eorum scri-
 pta recipiatis. Quin & vos quo-
 que studete, fratres & commi-
 nistri nostri, vt spiritu præsen-
 tes in nostra Synodo, idem suf-
 fragium conferatis per vestras
 subscriptiones; quo ab omni-
 bus vbique sacrorum ministris
 concordia seruetur. † Diuina
 prouidentia sanctos & lætos
 vos conseruet, dilecti fratres.

Gal. c. 1. v. 9.

2. Cor. c. 6.
 v. 24.

† Appen-
 dicem huius
 epistolæ ex
 Theodore-
 to vide in-
 fra in notis
 pagina 74.

Osus episcopus subscripsit,
 quod & ceteri fecere. Hæc ita
 scriptis mandata, sacrum Sar-
 dicense Concilium ad eos qui
 interesse non poterant, misit;
 qui ipsi quoque suis suffragiis
 decreta Synodi approbarunt.
 Eorum autem qui in Synodo
 subscripserunt, ceterorumque
 aliorum ista sunt nomina.

Osus ab Hispania. Iulius
 Romæ per Archidamū & Phi-
 loxenum presbyteros. Protoge-
 nes Sardicæ. Gaudentius. Ma-
 cedonius. Seuerus. Prætexta-
 tus. Vrsacius. Lucillus. Euge-
 nius. Vitalis. Calepodius. Flo-
 rentius. Bassus. Vincentius.
 Stercorius. Palladius. Domitia-
 nus. Galba. Gerontius. Prota-
 sius. Eulogius. Porphyrius. Di-
 oscorus. Zosimus. Ianuarius.
 Zosimus. Alexander. Eutychi-
 us. Socrates. Diodorus. Mar-
 tyrius. Eutherius. Eucarpus. A-

H ij

tus. Marcellinus. Aprianus. Vitalis. Valens. Hermogenes. Castus. Domitianus. Fortunatus. Marcus. Annianus. Heliodorus. Muscus. Asterius. Paregorius. Plutarchus. Hymenæus. Athanasius. Lucius. Amantius. Arius. Asclepius. Dionysius. Maximus. Tryphon. Alexander. Antigonus. Ælianus. Petrus. Symphorus. Mufonius. Euty-chius. Philologus. Spudafius. Zofimus. Patricius. Adolius. Sapricius.

Gallie.

Maximianus. Verissimus. Victor. Valentinus. Desiderius. Eulogius. Sarbatus. Dyscolius. Superior. Mercurius. Declopetus. Eusebius. Seuerinus. Satoryrus. Martinus. Paulus. Optatianus. Nicasius. Victor. Sépronius. Valerinus. Pacatus. Iesses. Ariston. Simplicius. Metianus. Amantus. Æmilianus. Iustinianus. Victorinus. Saturnilus. Abundantius. Donatianus. Maximus.

Africa.

Nessus. Gratus. Megafius. Col-dæus. Rogatianus. Confortius. Rufinus. Maninus. Cæcilianus. Herennianus. Marianus. Valerius. Dynamius. Myzonius. Iustus. Cælestinus. Cyprianus. Victor. Honoratus. Marinus. Pantagathus. Felix. Baudius. Liber. Capito. Mineruales. Cosmus. Victor. Hesperio. Felix. Seuerianus. Ospantius. Hesperus. Fidentius. Salustius. Paschastius.

Egypti.

Liburnius. Amantius. Felix. Ischyrammon. Romulus. Tiberinus. Confortius. Heraclides. Fortunatus. Dioscorus. Fortunatianus. Bastamon. Daryllus. σόριος. Ηερακλείδης. * Φορβωάτς. Διόσκορος. Φορβωαλιανός. Βασάμων.

Ρεβίλτος. Μαρκελλίνος. Απριανός. Βιπάλιος. Ουάλης. Ερμολύμης. Κάσος. Δομειδύμος. Φορβωάτος. Μάρκος. Ανιανός. Ηλιόδαρος. Μισαίος. Αστειος. Παρηγόριος. Πλύταρχος. Υμέναιος. Αθανάσιος. Λύκιος. Αμανπός. Αρβος. Ασκληπιός. Διονύσιος. Μάξιμος. Τρύφων. Αλέξανδρος. Αντήρων. Αίλιανός. Γέζος. Σύμφορος. Μουσώνιος. Εύπυχος. Φιλολόγος. Σπουδάσιος. Ζώσιμος. Πατρίκιος. Αδδλιος. Σαπρίκιος.

Οί Γαλλίας.

Μαξιμιανός. Βηρέσιμος. * Βήκτουρος. Βαλεντίνος. Δησιδέριος. Ευλόγιος. Σαρβάτιος. Δυσκόλιος. * Σουπείλιος. Μερκούριος. Δηκλοπέτος. Ευσέβιος. Σεβηεῖνος. Σάτυρος. Μαρτίνος. Παύλος. Οπαλιανός. Νικασίος. Βίκτωρ. Σεμπερόνιος. Βαλεεῖνιος. Πάκατος. Ιεσής. Αερίων. Σιμπλίκιος. Μέλιανός. Αμανός. Αιμιλιανός. Ιουστινιανός. Βικτωεῖνος. * Σαζουρνίλιος. Αβουδαίνος. Δωναλιανός. Μάξιμος.

Οί Αφρικῆς.

Νέσος. Γεράτς. Μεγάσιος. Κολδαῖος. Ρογαλιανός. Κοσφόριος. Ρουφῖνος. Μαννῖνος. Καμιλιανός. * Ερεννιανός. Μαριανός. Ουαλέλιος. Διυάμιος. Μυζόνιος. Ιούδος. Καλεστίνος. Κυπριανός. Βίλιος. Ονωεῖτος. Μαεῖνος. Παντάγαθος. Φήλιξ. Βαυδῖος. Λίβερ. Καπίτων. * Μινερβάλις. Κόσμος. Βίκτωρ. Εσπερείων. Φήλιξ. Σάπρελιος. Οσπαυλίος. Εσπερος. Φιδένλιος. Σαλούσιος. Παχάσιος.

Οί Αιγύπτου.

Λιβούρνιος. Αμανός. Φήλιξ. Ιγερσίμων. Ρωμύλιος. Τιβεεῖνος. Κοσφόριος. Ηερακλείδης. * Φορβωάτς. Διόσκορος. Φορβωαλιανός. Βασάμων.

ANNO
CHRISTI
347.

Δάτυλλος. Ανδρέας. Σερίωνος. Αρβιός.
Θεόδωρος. Ευαγόρας. Ηλίας. Τιμόθε-
ος. Ωρίων. Ανδρόνικος. Γαφνήλιος. Ερ-
μίας. Αραβίων. Ψενόσις. Απολλώ-
νιος. Μούσις. Σεραπίων. Σερίωνος.
Φίλων. Φίλιππος. Απολλώνιος. Πα-
φνήλιος. Παύλος. Διόσκορος. Νέλαμ-
μων. Σερήνος. Ακύλας. Αωτάς. Αρπο-
κράτιον. Ισαάκ. Θεόδωρος. Απολλώς.
Αμμωνιανός. Νείλος. Ηρακλής. Α-
ρέων. Αθάς. Αρσένιος. Αγαθάμμων.
Θέων. Απολλώνιος. Ηλίας. Πανινύδι-
ος. Ανδραγάθιος. Νεμεσίων. Σεραπί-
ων. Αμμώνιος. Ξένων. Γερώντιος. Κόιν-
τος. Λεωνίδης. Σεμπεριανός. Φίλων.
Ηρακλείδης. Ιέρωνος. Ροδφος. Γανσό-
φιός. Μακεδόνιος. Απολλόδωρος.
Φλαβιανός. Ψάης. Σύριος. Απφοίς.
Σεραπίων. Ησαίας. Παφνήλιος. Τι-
μόθεος. Ελευθέριος. Γάιος. Μισαίος. Γι-
σός. Ηρακλάμμων. Ηραν. Ηλίας. Α-
νάχαμφος. Απολλώνιος. Γάιος. Φιλω-
τάς. Παύλος. Τιθώς. Εύδαμμων. Ιού-
λιος.

Οί εν τῷ καναλίῳ τῆς Ἰταλίας.

Προβάπος. Βιάτωρ. Φακουιδίνος.
Ιωσῆς. Νουμίδιος. Σπυριδών. Σεβή-
ριος. Ηρακλιανός. Φαυστίνος. Αντωνί-
νος. Ηρακλῆς. Ουίταλιος. Φήλιξ.
Κελαπίνος. Παυλιανός.

Οί Κύπρου.

Αύξιβιος. Φώπος. Γηρασίος. Αφρο-
δίσιος. Είρηνικός. Νουβέριος. Αθανά-
σιος. Μακεδόνιος. Τελεφύλλιος.
Σπυριδών. Νορβανός. Σωσιπράτης.

Οί Γαλατίας.

Μάξιμος. Αέπος. Αρβος. Θεοδόσιος.
Γερμανός. Σιλβανός. Παύλος. Κλαύ-
διος. Πατερίκιος. Ελπίδιος. Γερμανός.
Ευσέβιος. Ζιλιόσιος. Γαύλος. Γέζος.

Andreas. Serenus. Arius. Theo-
dorus. Euagoras. Elias. Timo-
theus. Orion. Andronicus. Pa-
phnutius. Hermias. Arabion.
Psenofiris. Apollonius. Mues.
Serapāō. Serenus. Philō. Phi-
lippus. Apollonius. Paphnuti-
us. Paulus. Dioscorus. Nilāmon.
Serenus. Aquila. Aotas. Harpo-
cratiō. Isaac. Theodorus. Apol-
lo. Ammonianus. Nilus. Hera-
clius. Arion. Athas. Arsenius. A-
gathammon. Theon. Apolloni-
us. Elias. Paninuthius. Andraga-
thius. Nemefius. Serapion. Am-
monius. Xenō. Gerōtius. Quin-
tus. Leonides. Sempronianus.
Philon. Heraclides. Hieraces.
Rufus. Pāsophius. Macedonius.
Apollodorus. Flavianus. Pfaes.
Syrus. Apphus. Serapiō. Esaias.
Paphnutius. Timotheus. Elu-
rion. Gaius. Musaeus. Piftus. He-
raclammō. Heron. Elias. Ana-
gāphus. Apollonius. Gaius. Phi-
lotas. Paulus. Titheos. Eudæ-
mon. Iulius.

Qui autem in canalio Italia.

Probatius. Viator. Facūdinus.
Ioseph. Numidius. Sperantius.
Seuerus. Heraclianus. Fausti-
nus. Antoninus. Heraclius. Vi-
talis. Felix. Crispinus. Paulia-
nus.

Cypri.

Auxibius. Photius. Gerafius.
Afrodifius. Irenicus. Nunechi-
us. Athanasius. Macedonius.
Triphyllius. Spyridon. Norba-
nus. Soficrates.

Palestina.

Maximus. Aetius. Arius. Theo-
dosius. Germanus. Siluanus.
Paulus. Claudius. Patricius. El-
pidius. Germanus. Eusebius.
Zenobius. Paulus. Petrus.